

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/L.
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.241

Ljubljana, 7. oktobra.

Napovedujoč spremembo v gerent-
stvu na ljubljanskem magistratu smo
na tem mestu v glavnih konturah opo-
zorili na zgodovino klerikalnih nasko-
kov na Ljubljano. V uspešnem pohodu
pod vodstvom dr. Šusteršiča in dr. Kre-
ka, s kojima se njihovi epigoni baš ne
morejo meriti, je SLS zastala pod zi-
dovjem nekaterih naših mest in se uta-
borila okrog Ljubljane.

Tedaj je veljalo geslo: «Mi in samo
mi!», torej parola, ki se pač drugače
čuje, kakor jadicovanje g. Korošca v
Brezicah in ki se danes pravi notranji
program klerikalne stranke. SLS se
mora priznati, da je pred vojno Ljublja-
no naskakovala z odprtim vizirjem. Ve-
dela je, da je brez Ljubljane vendarle
komaj napol predstavnica Slovencev,
ker se pač v javnem življenju ravno-
težja večkrat ne ravna po aritmetiki.
Zato je s strastnim sovraštvom Ljublja-
no pobijala, skušajoč jo izstradati zlasti
materijalno, jo uničiti in prisiliti v ka-
pitalizmo.

Po vojni je v SLS opaziti slabosti
dvoličnosti. Nič več si ne upa odkrito
nastopiti in tako je danes njena cela
taktika demoralizirati inteligenco in na-
predne branitelje Ljubljane ter z njho-
vo pomočjo in ne z lastno silo osvojiti
Ljubljano. Sama obupuje nad lastno
spodobnostjo zasidri papeževstvo za-
stavo na ljubljanski grad. To je značilno in
odseva v vsem njenem nastopu.

Da po ovinkih doseže, kar ni šlo in za
kar sama ne čuti moralne sposobnosti,
se veže s komurkoli. Pred leti je šla v
zvezi s proletarci na levo, danes pa se
nahaja na drugem ekstremu zvezana z
velekapitalisti, ki svojo akcijo opravi-
čujejo z masčevanjem za v vseh drža-
vah uvedene socialne akcije v polpre-
tekli vojni in povojni dobi. Namen po-
svečuje sredstvo, je metoda SLS tudi v
boju za Ljubljano.

Dvoličnost te stranke je vidna v celi
tej akciji: Pod Davidovičem sedeč sa-
ma na vladi, nastavlja gerenta in se
posmehuje zahtevi po razpisu občinskih
volitev. Pod režimom RR volitve na vi-
dež zahteva, obenem pa se odkrito veže
v en tabor z onimi istimi strankami, ki
že poldrugo leto sede na vladi, pa teh
volitev ne razpišejo. Vpije proti centra-
lizmu, a zvezana je za volitve z istimi
radikali, ki so njega tipični predstavi-
teli. Kriči proti korupciji NRS, a v Ljub-
ljani gre z njo skupaj. HSS ji je posebej
ljub izdajstvo, a z njo se veže, da za-
vojuje Ljubljano. SLS pleše pravi jajčni
ples, krog vseh svojih načel in parol,
da premami Ljubljano.

Mi smo na tem mestu osvetlili krizo
in povojno pregrupiranje prebivalstva
večjih mest sploh in Ljubljane posebej,
da pokažemo v kakšni atmosferi je
SLS že nekaj časa uspevala sklepati za
svoje sebične namene nezdrave koali-
cije. Naj se o njih misli karkoli, pogoj
za trajnost niso imele v sebi. Brez ob-
čutka vsaj večletne stabilnosti pa je
veliko delo gospodarske pregrupacije
Ljubljane v novem državnem okviru
nemogoče. Glavni znak teh koalicijskih
bil, da je SLS pod figovim drevesom
drugih polna urade s svojimi ekspone-
nti in kanalizirala mestni denar in
svoje namene.

Ljubljana noče biti separatistična; na
zapadu neprestano živo čuteč, kaj je
izgubila vsled krivičnih granic, hoče cel
narod opozorjati na njegove nacionalne
dolžnosti. Ljubljana hoče biti avtonom-
na, noče pa biti avtonomistična. Od ži-
vega prometa z velikim državnim za-
ledjem pričakuje novih zvez in zapo-
silitve, noče pa se zadušiti v malem
okviru. Ljubljana hoče biti napredna,
magistrat ne sme biti podružnica ško-
fije. Tradicije Ljubljane so v verskem
in kulturnem oziru svobodomiselnost.
Ljubljana noče, da bi se izpolnila dok-
tor Tavčarjeva vizija «4000». Pod du-
hovniško politično komando bi Ljublja-
na segnila. Ljubljana je danes tudi pre-
cejšen industrijski in s tem delavski
center. Ona hoče biti zdravo socialno
napredna, vendar ne s kadilom in zvo-
novi, ki naj raje ostanejo v svojem pra-
vem delokrogu.

Te naloge Ljubljane so tako izrazite,
da bodo krize občinskega zastopstva
še prestale, kadar bo občinski svet po
svoji sestavi v skladu z njo. Ne po-
maga nič. Jugoslavija ni Avstrija, ki je
pod Schwarzom na vso moč pomagala
SLS v boju z narodno Ljubljano. Jugo-
slavija ne more dobro izhajati in delati
s klerikalno Ljubljano. Jugoslavija rabi
in hoče nacionalno socialno napredno
Ljubljano. Momentano ljubimkanje ljub-
ljanskih režimovcev z SLS na tem dej-
stvu ničesar spremeniti ne more.

Mi bi želeli, da bi vsi, ki niso zapadli
v temo klerikalstva, zlasti pa oni, ki
imajo kaj več čuta odgovornosti, vodili
računa o teh dejstvih SDS je tu s svojo
strumno organizacijo, zavedajoč se ve-
like svoje naloge napram Ljubljani.
Slep je, kdor jo hoče odtrgati in ne pri-
znati njene centralne pozicije v borbi s
klerikalizmom.

Kriza Ljubljane traja že nekaj let, ker
je SLS uspelo v raznih nesoglasjih v
kalnem razpreti svoje mreže. A vreme-

Prihod kralja in kraljice v Beogradu

Kralj odide prihodnje dni v Topolo. — Danes se vrši seja min.
sveta pod njegovim predsedstvom?

Beograd, 7. oktobra. n. Točno ob 12.
je prispel dvorni vlak s kraljem, kralji-
co in prestolonaslednikom. Z istim vla-
kom se je pripeljal tudi minister zuna-
njih poslov dr. Ninčič. S kraljem so
se nadalje vrnili general Hadžić in mi-
nister dvora Janković ter ostalo dvor-
sko spremstvo. Kraljevo rodbino so
sprejeli na kolodvoru predsednik vlade
g. Uzunović, minister Maksimović in
komandant mesta general Ze evič.
Kraljevski par se je s prestolonasledni-
kom in spremstvom odpeljal na dvor,

kjer je stopila straža pod orožje, na ku-
poli pa so razobesili kraljevsko zasta-
vo. Kralj ostane v prestolici nekaj dni,
nakar odide za krajši čas v Topolo.

Zatrjuje se, da se bo jutri vršila seja
ministrskega sveta pod predsedstvom
kralja. Na tej seji bo minister zunanjih
poslov dr. Ninčič obširno poročal o
svojem bivanju v Ženevi in Parizu.
Mnogi pričakujejo, da se bo na tej seji
govorilo tudi o razširjenju ali sploh o
spremembah kabineta.

'Prve avdijence v dvoru

Kaj napovedujejo pašičevci. — Uzunović hiti utrditi svojo po-
zicijo. — Nikičevo vprašanje zopet enkrat ne obstoja. — Ra-
dič bo pаметen

Beograd, 7. oktobra p. S povratkom kra-
lja je današnji dan neobičajno oživel. Po
dogodkih kakor tudi po številnih kombina-
cijah, ki se porajajo kakor muhe. Seveda
so vse te kombinacije v zvezi s skorajšjim
prihodom g. Pašiča, ki ga pričakujejo v Beo-
gradu že za 12. oktobra. G. Uzunović se
naravno trudi, da si do takrat čim najbolj
utrdi svojo pozicijo. Gotovo je, da glavna
opasnost ne preti od radičevcev, temveč od
pašičevcev, ki danes z vso vneto širijo
vesti, da je g. Uzunović že pristal na to, da
se umakne, in da on dela samo na sondi-
ranju terena za Pašičevo vlado. Ali bi bila
Pašičeva vlada prva, ki bi sledila Uzunovi-
čevi, ali pa bi bila med tema še kaka pre-
hodna vlada, na to vprašanje pašičevci ne-
radi odgovarjajo, trdijo pa, da bi v vladi
Pašiča zavzel resor notranjega ministrstva
— g. Nikola Uzunović. Napram g. Maksi-
moviću so pašičevci nemiropilivi in mu gro-
zijo celo z izključenjem iz stranke. Pašičev-
ci trdijo tudi, da pride v radikalni stranki
do razcepa v slučaju če g. Pašič ne uspe
s svojo vlado. V tem slučaju odide g. Pašič
v opozicijo, vlado pa bi sestavila grupa
okoli g. Bože Maksimovića s pomočjo De-
mokratske zajednice in drugih grup. Ako ta
vlada ne bi mogla delovati s parlamentom,
bi se parlament odgodil do 1. aprila, nakar
bi se razpisale volitve.

V teh okolištinah je razumljivo, da sledi
javnost s posebno pozornostjo avdijencam,
ki so se danes pričele. Predsednik Narodne
skupščine g. Marko Trifković je bil popol-
ne trikrat na dvoru, predsednik vlade g.
Nikola Uzunović dvakrat, minister notranjih
del g. Maksimović in minister zunanjih po-
slov g. dr. Ninčič po enkrat. Vsi so se dr-
žali pri svojem odhodu vrlo rezervirano.

G. Marko Trifković je izjavil novinarjem,
da je bil v dvoru samo radi sprejema če-
škoslovaških parlamentarcev. G. Trifković

se je pošalil rekoč: Položaj je stabilen in
čvrst ter zaenkrat ni razloga, da me kličejo
na konzulacijo. Tudi Boža Maksimović je
izjavil novinarjem, da sploh ni bil pri kralju,
ampak samo pri ministru dvora, da pa bo
jutri sprejet v avdijenci. Neki član vlade
pristaž g. Pašiča je izjavil vašemu dopisni-
ku, da je verjetno, da g. Uzunović na svoji
avdijenci ni dobil najpovoljnejših vtisov.
Res je g. Uzunović bil izredno nerazpolo-
žen, ko se je vračal drugič v dvor. Izjavil
je novinarjem: Jasno je samoposebi, da je
bila prva avdijenca pri kralju posvečena re-
feriranju o tekočih državnih poslih in o
predstoječem delu Narodne skupščine. Vaš
dopisnik je vprašal predsednika vlade: G.
predsednik, jeli pričakovati kakih spre-
memb? »Kakih sprememb?« Ali bo rekon-
strukcija vlade? »Ne bo je.« A dr. Nikičevo
vprašanje? Nikičevo vprašanje sploh ne ob-
stoja.

Proti večeru se je vršila daljša konferen-
ca med gg. Maksimovićem Uzunovićem in
Sršićem.

Beograjski politični krogi z razumljivo
radovednostjo pričakujejo zaključkov jutri-
šnje seje radičevskega poslaniškega kluba
v Zagrebu, četudi tem sklepom ne pripisu-
jejo prevelike važnosti. V Beogradu so
uverjeni, da ne stori Radič ničesar kar bi
pospešilo izbruh krize. Radiču je glavno, da
omogoči svoji stranki, da ostane v volilni
ladi, ako bi prišlo do nje. Zato ni opasno-
sti, da bi izzival Radič kake večje pretres-
ljaje.

Zagreb, 7. oktobra n. Danes sta prispela
semkaj iz Beograda ministra g. Miša Tri-
funović in dr. Šuperina. Prosvetni minister
je izjavil, da je prišel le naproti svoji so-
progi, ki prihaja iz Belgije. Dr. Šuperina je
prispel na željo radičevskega kluba. Zatrju-
je se, da je prišel minister Trifunović v Za-
greb da prigovarja Radiču naj bo pаметen

Triumfalna pot čl. parlamentarcev po Srbiji

Voditelji čl. parlamentarne delegacije v avdijenci. — Zahvala
Čehoslovakov Beogradu. — Na potu do Skoplja.

Beograd, 7. okt. p. Jutri dopoldne ob pol
9. bo sprejet v avdijenci predsedništvo če-
škoslovaške zbornice poslancev in senata
ter referenti s skupne seje naših in češko-
slovaških parlamentarcev. Sprejeti bodo v
avdijenco g. predsednik Malypetr, podpre-
dsednik senata dr. Soukup, podpredsednik
zbornice Stivin ter poslanca Uhlir in Černy.
Gospodje so bili danes telegrafično pozvani
iz Skoplja.

Beograd, 7. oktobra, r. Včeraj je došla
skupina 20 češkoslovaških parlamentarcev
v Mladenovac, odkoder so se z avtomobili
odpeljali v Oplenac, kjer so bili svečano
sprejeti od prebivalstva in duhovščine. Na
pozdrav predsednika občine je odgovoril
poslanec dr. Antoa Uhlir. Gostje so si ogle-
dali cerkev ter položili venec na grob kra-
lja Petra. Nato so se vrnili v Mladenovac,
kjer so čakali nanje ostali. Na kolodvoru se
je zbrala velika množica občinstva, ki je ži-
vahno pozdravljala češkoslovaške parlamen-
tarce. Sploh so bili na vseh postajah prisre-
čno pozdravljeni. Zelo prisrčen je bil spre-
jem v Jagodini, kakor tudi v Čupriji in Pa-
račinu. Vodstvo Teokarevičeve trgovine v
Paračinu je priredilo gostom banket, na ka-
terem je bilo izrečenih več pozdravnih go-
vorov. Veličasten je bil sprejem v Nišu, ki
so se ga udeležile vse tamošnje korporaci-
je in organizacije, zastopniki civilnih in vo-
jaških oblasti, prosvetnih ustanov in množ-
število meščanstvo. Kolodvor je bil okra-
šen s češkoslovaškimi in jugoslovenskimi za-
stavami. Ko je dospel vlak, je goste po-
zdravljala tisočglava množica z burnimi ova-
cijami. Pozdravu predsednika občine Cvet-
kovića sta odgovorila predsednik zbornice
poslancev Malypetr in podpredsednik sena-
ta Soukup. V imenu predsednika vlade Uzu-
novića je govoril poslanec dr. Vojta Janjič.
Po 15 minutah je vlak nadaljeval svojo pot
proti Leskovcu, kjer so bili gostje islotako
navdušeno sprejeti Radi utrjenosti si gos-
tje niso oledali tamošnjih tovarn, kakor je
bilo določeno po programu. Zvečer se je
vršil v hotelu «Pariz» banket, na katerem

je bilo izrečenih več govorov v pozdrav gos-
tom. Ob 22. so Čehoslovaki odpotovali v
Kumanovo, kjer so prenočili, davi pa so
nadaljevali svojo pot v Skopje.

Beograd, 7. oktobra, r. Predsednik če-
škoslovaškega senata Klofač in predsednik
skupščine Malypetr sta pred evojim odho-
dom iz Beograda naslovila na beograjsko
meščanstvo naslednjo addresso: »Meščanstvu
mesta Beograda! Mi, zastopniki češkoslova-
ške Narodne skupščine, ki smo došli v Va-
šo slavno kraljevino, da vrnemo poset dra-
gih tovarišev iz Vaše skupščine od l. 1922.
smo bili sprejeti povsod, kjer smo stopili
med Vas, tako bratsko in iskreno, da ne
moremo odoleti najglobljim čustvom in naj-
bolj radostnemu razpoloženju. Videli smo,
da je med nami živa zveza src in misli, ki
nas spaja. Došli smo zato, da bi s svojimi
brati iz Vaše Narodne skupščine dali poli-
tičnega izraza najiskrenejši slovaški vzaj-
mnosti Zapiščajmo Vaše mesto, smatramo
za potrebno, da se Vam zahvalimo za Vaš
prisrčen sprejem in gostoljubnost ter se za-
hvaljujemo vsem korporacijam in instituci-
cijam, ki so nam posvetile toliko pozornosti
in naklonjenosti. Na pozornici Vasega va-
rodnega gledališča smo videli sliko Vase
slavne preteklosti in tamkaj smo čuli zvo-
ke našega Smetane. Igralcem in pevcom Na-
rodnega gledališča izrazimo naše spoštova-
nje in našo toplotno zaupanje za njihovo sijajno
umetnost. Zagotavljamo Vas, ugledni me-
ščani mesta Beograda, da bi Vas naš narod
z isto ljubeznijo in istim navdušenjem spre-
jel v svoji domovini. — Za češkoslovaško
Narodno skupščino predsednik Malypetr,
predsednik senata Klofač.»

Kronika nesreč

Pariz, 7. oktobra. s. «Matin» poroča iz
Bombaya: Strašen potres in viharji so uni-
čili Karachi. Škoda se ceni na 25 milijonov
rupij. Neštevilno oseb je brez stanovanja.
Bukarešta, 7. oktobra. (be.) Pri lovskem
izletu rumunskega kralja, ki je bil v druž-
bi bivšega grškega kralja in dveh princov
je eksplozija južno Braile motor ladje in
ubila tri oficirje.

Reitart, 7. oktobra. (be.) Velikanski roji
bomb in uničili vso letino bombaza.

Bolgarija se zopet izmika

Ako so italijanske vesti resnične, je bolgarski zunanji minister
zanikal pogajanja za sporazum z Jugoslavijo!

Rim, 7. oktobra o. Danes je sprejel bol-
garski zunanji minister Burov zastopnike
tiska in jim podal več izjav o položaju v
Bolgariji in o odnosih Bolgarije napram
sosednjim državam.

Na vprašanje, kakšni so odnosi med
Bolgarijo in Jugoslavijo, je Burov odgo-
voril, da so dobri, da pa se nabajajo še
vedno pod vtisom nedavne kolektivne no-
te. Razorožena Bolgarija nima dovolj mo-
či, da bi preprečevala in sploh ukrenila vse
potrebno za onemogočenje izgrede obme-
nih elementov, ki jih ne more nadzorovati.

Na vprašanje, koliko je resnična vest o
nameravani zaključitvi sporazuma med

Bolgarije in Jugoslavijo in o tozadevnih
dogovorih med obema vladama, je Burov
odgovoril, da ta vest ne odgovarja dejan-
skemu položaju. Edino lahko se reče, da
se Bolgarija trdno oklepa načela živeti z
vsemi sosedi v dobrih odnosih.

Nadalje je Burov izjavil, da je danes
precej težko predvidevati balkansko fede-
racijo, pač pa se mu zdj mogoče, da se bo-
do s pomočjo Italije začeli pristrčni odno-
saji z balkanskimi narodi, vendar pa pod
pogojem, da ohrani vsaka izmed njihovih
držav svojo lastno svobodo, voljo in ab-
solutno neodvisnost. (Glej tudi na 2 strani!)

Fašizem in Vatikan

Fašisti se čutijo poklicane, rešiti «rimsko vprašanje» potom
konkordata. — Vatikansko premoženje postranska stvar. —
Papež proglašja Mussolinija za poslanca božjega!

Rim, 7. oktobra o. Ze nekaj dni se vrši
živahna, toda umerjena polemika med glav-
nim fašistovskim glasilom «Popolo d'Italia»
in vatikanskim organom «Osservatore Ro-
mano». Polemika je izzvala vatikansko gla-
silo, ki je te dni načelo takozvano rimsko
vprašanje, ki se nanaša na položaj papeštva
v Italiji.

Danes je «Popolo d'Italia» objavil uvo-
den z naslovom «Država in cerkev» izpod
peresa Arnalda Mussolinija, brata minist-
skega predsednika. Članek vračaja najprej
nekatero trditve ista «Osservatore Roma-
no», končno pa pravi, da je treba smatrati
ona vprašanja, ki se tičejo vatikanskega
premoženja, za detaljna vprašanja, ki jih ne
bo težko rešiti Ko bodo ta vprašanja reša-
na, zaključuje Arnaldo Mussolini, bo treba
nagledati, ali ne bi Italija in katoliška cer-
kev lahko našli lojalno obliko za konkordata,
ki naj odrazi stara nasprotstva, ter zdru-
ži po načinu drugih narodov medsebojne
komplementarne sile.

Tudi «Messaggero» je o tem vprašanju
objavil svoje mnenje. List pravi, da problem
zblizanja med državo in cerkvijo ni baš eno-
staven, vendar pa ni več tako nepremost-
ljiv, kakor je bil nekdaj, kati marsikatero
težavo se izginile, jeze in starega sovraštva
ni več. List pravi, da je novi režim zanesel
med italijanski narod novega duha. Zato se
bo rimsko vprašanje rešilo samo od sebe,
če ga ne bo mogoče formalno uradnim po-
tom rešiti. Fašizem je v svoj program po-
stavil tudi spoštovanje katoliške vere in nje-

nih duhovnikov. Sedanji dogodki, nadaljuje
«Messaggero», v Assisiju, kjer so se vršile
slavnosti ob priliki 700 letnice sv. Frančiška,
to jasno kažejo. Zato je fašizem najbolj pokli-
can, da pospeji rešitev vprašanja, ki se že
dolgo let zavlačuje.

Rim, 7. okt. s. Kaker smo poročali, se je
velikih slavnosti, ki so se vršile v Assisih
na čast sv. Frančiška, udeležil tudi poseben
papežev odposlanec, kardinal Mery de Vat.
ki je bil sprejet s kraljevskimi častmi. Pri
zaključnih svečanostih se je dogodil po-
memben pripletljaj, ki postavlja razmerje
med Vatikanom in fašistovsko vlado v zna-
čilno luč. Kardinal je imel pred zbranim
ljudstvom, kateremu je podelil poseben pa-
pežev blagoslov, velik govor ter je med
drugim dejal: «Moram se zahvaliti tudi va-
jaškim oblastvom, častnikom in hrabrim vo-
jakom italijanske armade. Zahvaljujem pa
se predvsem tistemu možu, ki ima vajeti
vlade v svojih rokah ter ravna v pravem
spoznanju, in želi ohraniti veri ugled in
mesto, ki ji gre. Očitvudo od Boga zasluženo
je pripomogel svojemu narodu na višino in
mu zagotovil tisti visoki prestiž, ki ga da-
nes uživa v vsem svetu.»

Tako je končno fašistovski režim javno
postavljen pod zaščito božjo in veliki moj-
ster fašizma proglašen za maziljenca Go-
spodovega ...

Pred novo hudo krizo v Nemčiji

Afera generala v. Seekta. — Zadovoljstvo v Parizu.

Berlin, 7. oktobra s. Pred nekaj dnevi se
je razširila vest, da je vstopil v nemško ar-
mado kot aktiven oficir vnuk bivšega ce-
sarja Viljema najstarejši sin bivšega kron-
princa. Povzročila je veliko vznemirjenje.
Vlada jo je demantirala. Medtem se je iz-
vedelo, da Viljem Hohenzollernski sicer ni
postal aktiven oficir, pač pa se je v svoj-
stvu »začasnega prostovoljca« (Zelfreiwil-
liger) udeležil manevrov potsdamske gar-
nizije. Potom tkaz. začasnih prostovoljcev
so Nemci nekaj časa poskušali igrati do-
ločilo mirovne pogodbe, ki dopušta Nemčiji
le 100.000 mož stalne armade. Nemška vla-
da je pozneje slovesno izjavila, da je to in-
stitucijo odpravila. Sedaj dokazuje slučaj
hohenzollernskega princa, da institucija
vendarle obstoji. Bati se je, da vsled tega
nastanejo važne posledice za mednarodno
odnošaje Nemčije in zlasti, da bi se mogla
celo razbiti sedanja francosko-nemška po-
gajanja. Preiskava je dognala, da vlada od-
nosno vojni minister Gessler o službovanju
Hohenzollernca, kateremu se pri vojaštvu
izkazuje vse časti kakor nekdaj, ni ničar
vedla. Službovanje je dovolil princu
povelnik nemške vojske general v. Seekt.
Minister vojne Gessler je zato pozval ge-
nerala Seekta naj takoj poda ostavko, kar
je ta tudi storil. Dosedaj se ne ve, ali jo bo
predsednik republike Hindenburg sprejel.
Če jo odkloni, potem je kriza nemške vlade
neizogibna in nastanejo politične komplika-
cije, katerih dalekosežnost se ni mogoče
pregledati.

V zvezi s temi dogodki zahtevajo nemški
socialni demokrati od vlade, da odstrani

vse monarhistične častnike iz vojnega mu-
zeja in da ostro nastopi proti članom
bivših vladajočih rodbin. Komunisti so se
stavili za parlament predlog, ki pravi: Dr-
žavni zbor naj sklene izgon cele Hohen-
zollernske vladajoče rodbine iz Nemčije in
naj se sklene, da se Hohenzollernska po-
sest razdeli med brezposelne in one, ki so
zgubili svoje premoženje radi inflacije.
Kakor znano bivajo skoraj vsi člani bivše
dinastije na Nemskem ter življajo še vse
privilegije svojega stanu. Ni izključeno, da
se tudi druge stranke odločijo za ostre
ukrepe proti Hohenzollerncem.

Berlin, 7. oktobra (be) Danes opoldne se
je vrnil državni kancelar, ki je nemudoma
konferiral s predsednikom Hindenburgom o
slučaju generala v. Seekta. Državni kan-
celar je izjavil predsedniku republike, da
stoji kabinet v tej zadevi kompaktno na sta-
lišču vojnega ministra. Predsednik Hinde-
burg si je pridržal odločitev. Splošno se
meni, da bo Seektova demisijska sprejeta.

Pariz, 7. oktobra (be) Časopisje izraža
svoje zadovoljstvo nad odstopom generala
von Seekta. Jules Sauerwein piše v «Tem-
psu», da ne verjame, da je prisotnost sina
bivšega nemškega prestolonaslednika za-
krivila odstop generala von Seekta, ki je
postal ovira na poti francosko-nemškega
sporazuma in zato je moral demisionirati.
Sauerwein spravlja s tem dogodkom tudi v
zvezo demisijo Severinga.

Pariz, 7. oktobra (pa) Demisijska notranjega
ministra Severinga je bila sprejeta. Zbornica
se sestane 13. oktobra.

Angleški rudarji hočejo vstrajati

Rudarji ponovno odklonili vladne predloge. — Stališče vlade.
Slabi izgledi na skorajšen konec krize. — Konservativci proti
stavkam.

London, 7. oktobra (be). Konferenca ru-
darskih delegatov je soglasno sprejela re-
solucijo, s katero kategorično odklanja
vladne predloge za rešitev premogovne kri-
ze. Predlog je bil sprejet po razglasitvi izida
referenduma v premogovnih okrajih, gla-
som katerega je glasovalo za vladne pre-
dloge 42.000 rudarjev, 730.000 pa proti.

London, 7. oktobra (be). Ministrski pre-
sednik Baldwin je naslovil na rudarskega
voditelja Cooka pismo, v katerem naznanja,
da smatra vlada svoje predloge za rešitev
premogovne krize za brezpredmetne, ker so
jih rudarji pri zadnjem referendumu odklo-
nili. Vlada je pripravljena v slučaju takoj-
njega pričetka dela v premogovnikih ure-
diti vsa sporna vprašanja zakonodajnim po-
tom.

London, 7. oktobra. (10.) Na današnji
konferenci rudarskih delegatov je bila spre-

jeta resolucija, da se odpokliče iz premo-
govnikov varstveno moštvo. S tem sklepom
je situacija v premogovni krizi znatno po-
slabšana, ker se je bati popolnega propada
rudnikov, ki bodo prepuščeni uničevanju
elementov. Nadalje je konferenca naprosila
delavske zveze, da stavijo na uvoz premo-
gove posebne tarife za podporo rudarjev. Kon-
ferenca je priporočila, naj se prične v ru-
darskih okrajih intenzivna propaganda, da
rudarji, ki delajo, zapuste rudnike.

London, 7. oktobra (10.). Danes se je vr-
šil v Scarborough letni občni zbor konse-
rvativne stranke, kateremu je prvi predse-
dovalec ženska gospa Karolina Bridgeman.
Konferenca se je v prvi vrsti bavila z res-
nim položajem v premogovni krizi in spra-
vela resolucijo, ki pozivlja vlado, da spre-
meni zakon o delavskih zvezah in proglaši
vsako stavko za nezakonito.

Vrnite avtonomijo prestolici Slovenije!

Pod tem naslovom je včeraj »Slovenec« priobčil uvodnik, ki po svoje razklada, zakaj je bil pred dvema in pol letoma razpuščen ljubljanski občinski svet. Pričakovani smo, da bo energičnemu naslovu sledila v članku še bolj energična zahteva po takojšnjem razpisu novih občinskih volitev. Prečitali smo članek dvakrat, a te zahteve v njem nismo mogli zaslediti. Le v zadnjem odstavku uvodnika je govor o »novih volitvah«, a zapisano je samo, da morajo biti nove volitve »enodušen protest proti uničevanju elementarnih svoboščin stolnega mesta Ljubljane«.

Videti je že iz samega tega članka, da klerikalci zopet igrajo nečedno dvo-lično vlogo. Ljubljanskim volivcem bi radi s trikom napravili utis, kako vneto zagovorniki avtonomije ljubljanskega mesta so, na drugi strani pa na zvit način podpirajo namero svojih najmo-vejših zaveznikov, ki ko s pomočjo centralizma delavne, inicijativne in ob-jeektivne dosedanje občinske gerente odstavijo zato, da bi mogli v mestni upravi na komoden način vsaj za ne-kaj časa etablirati svoj partizanski re-žim. Namen se jim ni popolnoma po-srečil in predstirani gerenti NRS, HSS in SLS so ostali na cedilu.

SLS se dela, kakor da bi ona imela v zakupu vso avtonomijo. Zadnje dteve smo opetovano opozarjali, koliko je vredno to klerikalno krkanje po prsih. Ko so zadnje volitve v Delavsko zbor-nico končale brez klerikalne večine, so klerikalci odrekli vsem neklerikalnim delavcem pravico do avtonomije njho-ve zbornice. Burno so zahtevali, da naj minister volitve v »Delavsko zbornico« razveljavi ter postavi na mesto izvo-ljene delavske reprezentance vladnega komisarja. Takrat je bilo pri SLS kar hitro konec »delavske solidarnosti« in protokol, s katerim je »Krščansko-so-cijalna zveza« 26. X. 1922, kot »prole-tarska skupina delavcev, nameščencev in polproletarcev« sklenila takozvano »Zvezo delovnega ljudstva«, je bil po-zabljen; saj je šlo za klerikalno-politično spekulacijo, pri kateri so delav-ski in vsi drugi interesi le figovo pero za dosego nadvlade SLS.

Tudi po volitvah v Zbornico za trgo-vino, obrt in industrijo je »Slovenec« potrdil neodkritosrčnost klerikalnega avtonomizma. Ker so bili tepeni, so klerikalci naenkrat si izmislili, da ima vlada pravico volitve »potrditi« in pri-čeli so kričati, da se morajo volitve razveljaviti ter ukiniti avtonomija kor-poracije, ki jo je pred volitvami isti »Slovenec« razglasil kot najvažnejši avtonomni gospodarski parlament Slo-venec. Ker imajo v Trgovski in obrt-niški zbornici klerikalci z g. Jelačinom vred 8 mandatov, naj vrag vzame av-tonomijo in ž njo makar tudi samo

zbornico.

Farizejstvo je bilo od nekdaj glavna poteza klerikalnega značaja. Ko SLS vpije o avtonomiji Ljubljane, misli le na to, s kakšnimi sredstvi bi mogla preprečiti, da dobi Ljubljana zopet svo-jo napredno večino in upravo. Njej je avtonomija Ljubljane deveta briga in pripravljena bi bila jo izročiti tudi tur-skemu paši, ako s tem prepreči, da bi bil ljubljanski župan demokrat. Ako bi temu ne bilo tako, bi bile v Ljubljani že davno lahke nove občinske volitve.

Zakaj se SLS še danes jezi, da za-žitev SDS občinske volitve v Ljublja-ni? Ako bi SLS res hotela volitve, bi morala biti samo vesela, ako jih hoče tudi še kdo drugi, zlasti pa SDS, kate-ro je klerikalno časopisje vedno na-točevalo, da je proti njej.

Vprašamo nadalje: Zakaj SLS za vlade g. Davidoviča 1. 1924 ni razpisa-la volitev, temveč je prvi dan po svo-jem nastopu izmenjala samo gerenta? Zakaj trije klerikalni ministri, v kojih rokah je bila usoda kabineta, v štirih mesecih svoje vlade niso »storili« nič koraka za razpis teh volitev? In ko nam bo SLS odgovorila na ta vprašanja, bomo še polzvedovali, zakaj naj odgo-vornost za nerazpis volitev nosi SDS, ki je že pred 16 meseci šla iz vlade, ki so jo zasedli njeni najhujši protivni-ki? Ali ni SLS ravno glede občinskih vprašanj že precej dolgo v najljubši-nejši zvezi z NRS in HSS, s katerimi se je dogovorila celo za skupen na-stop? Kako to, da njeni zavezniki niso nič drugega zasledovali, kakor izmen-gerentov, ne pa razpisa volitev?

Sedaj, ko se je vlada odločila, da razreši na magistratu mestne gerente, bi smel vsakdo opravičeno pričakovati, da je vendarle že prišel čas, da se raz-pišejo nove volitve in da se omogoči Ljubljancem vzpostaviti si svojo sa-moupravo. »Slovenec« naj nikar hina-vsko ne spravlja tega najaktualnejšega in najvažnejšega vprašanja na stranski tir, marveč naj možgato pove, ali je tu-di SLS za nove volitve. Zavedati se mora SLS, da bo ona in nihče drugi nosila odgovornost, ako se volitve ta-koj ne razpišejo; kajti brez njene po-tuše in brez njenega pri-tanka bi se v Ljubljani nobena stranka in politična grupa ne drznila še naprej zavlačevati razpis novih volitev. Brez remišcenc in neiskrenih rekriminacij, ki nikakor ne morejo prinesli avtonomiji ljublj-an-skega mesta, je prišel čas, ko se lahko vsi Ljubljanci, brez oziroma na stran-čarsko pripadnost, združimo in to v energičnem klicu: »Vrnite avtonomijo prestolici Slovenije!«

Kadar bodo volitve razpisane, pa si bodimo zopet nasprotniki in pojdemo v borbo vsak za znago svojega občin-skega programa.

Protesti dunajskih socijali-stov proti klerikalnim ukre-pom avstrijske vlade

Dunaj, 7. oktobra. d. Kakor poroča »Ar-beiter Zeitung«, se je včeraj na Dunaju vršil kot uvod obširno zasnovani svobodo-miselni akciji velik ljudski shod, na kate-ro so zborovali burno odobravalni izva-ja nja govornikov o prepotenci klerikaliz-ma in o istovetnosti cerkve, politike ter borzne spekulacije, ki ga predstavlja kr-ščanska socijalna stranka. Delegat iz Če-skoslovaške soc. demokrat Lahner je po-ročal, da je v Českoslovaški 400.000 ljudi brez konfesije in da imajo tamkaj vsi starši pravico odrediti svoje otroke, vskemu pouku. Sprejeta je bila resolucija, ki pravi: »Skupščina protestira proti od dne do dne naraščajočemu brezvestnemu zatiranju svo-bode delavstva potom vlade in njenih obla-sti, naklonjenih klerikalnim nesramnostim. Za mišljenje vlade te ljudske države, v ka-teri naj bi pravica po ustavi izhajala iz ljudstva, je žalosten znak, ako sme kak klerikalni prosvetni minister celo otroke brez konfesije siliti k verouku. Nočemo, da bi se od elementov, ki stoje v službi ljudstvu sovražne cerkvene oblasti, ki zlo-rablja vero za plašč svojim političnim in-teresom, vsiljevala otrokom napačna sve-tovna in življenjska naziranja. Lakota, be-da in brezposelnost, posledice proletariata vredne sanacijske akcije, napravljajo živ-ljenje premnogih neznosno, in vendar se je vlada upala kakor v zasmeh naraščajo-čemu osiromašenju množice vrediti denarje iz javnih sredstev kapitalističnemu ban-čnemu molohu v žrelo, in med tem, ko se tišočena brezposelnih odteguje državna podpora, so se masne prebende nedelav-nega klera zvišale s kongruo, katere obstoj je mogoče samo s stalnim kršenjem ustave. Še enkrat zborovalec kot poklicani zastop-niki tisocev, priključanih v svojih najpri-mitivnejših pravicah, svare ljudstvu in de-lavstvu sovražno vlado: Dovolj je kršenja pravil! Množice poznajo svojo moč v de-lavstvu in vladni naj ne pripusti, da bi se ljudstvo zločinom in nesramno razbur-žalo.« Po zborovanju je socijalistično pev-sko društvo zapelo internacionalo.

Politične beležke

Notranja nesoglasja v SLS

Z ozirom na nasprotja, ki se že delj ča-sa pojavljajo v SLS, se poroča, da sma-trajo za naslednika dr. Korošca dr. Kulov-ca. Dr. Korošec preti, da se umakne v za-sebno življenje. Volilna koalicija za volit-ve v Trgovsko zbornico je predvsem stvo-rjena po priporočilu dr. Kulovca, češ da je vse treba žrtvovati, da se uniči SDS. Pri nastop g. Kulovca je torej končal precej klavarno. Sklenjena je bila istočasno koa-licija SLS z grupo dr. Ravniharja in HSS za ljubljanske občinske volitve. Levo krilo SLS s tem paktom ni zadovoljno. Drugi nastop g. Kulovca ne bo nič manj žalo-sten, kakor prvi. Njegovim zaveznikom pa želimo dober tek.

Vedno globlje propadanje bivših SKS-arjev

Glasilo radičevcev »Kmetič list« prin-aša zahvalo g. Ogrina za glasove kmeticev pri volitvi v Trgovsko zbornico z željo, da bi bila prihodnjič zmagala gotova. Torej »napredna« radičevščina želi zmago SLS! Nato isti list napada volilni red, pozabiv-ši, da ga je izdelal po željah g. Jelačina radičevski minister dr. Korošec. Potem psu-je one, ki so volili listo trgovskih gremijev in obrtnih zadrug, da so političniti, ki so 300 let za luno, ker se še bore proti klerikalizmu. Hvali se, koliko tisoč glasov so dobili nasprotniki SDS. Torej »napred-na« stranka se hvali s klerikalnimi glasovi. Zato ta »resna« stranka zaključuje: »Samo« stojnim demokratom nagajati je silno lepo in vsem božjim in človeškim bitjem do-padljivo in vlezalno delo za ta in za oni svet.« Pristasi radičevcev, ali ste res tako daleč padli, da si Vam zeleni generali upajo take cinčne neumnosti pokladati? Radičevski voditelji torej priznavajo, da je namen stranke samo nagajati, podirati in klerikalcem kot hlapi pomagati.

Krščanska usmiljenost in izmožgavanje revežev

Preteklo nedelo so v Šiški blagoslovili novo cerkev. Ob te priliki so pri vhodih v cerkev ves dan pobirali denar in kakor se čuje, so pobožne ženske in drugi ljudje na-nosili za tri perlarje denarja. Seveda to še davno ne bo zadostovalo za stroške nove velike zgradbe, ki je zrasla poleg razbitih stanovanjskih barak ob koncu Šiške. Ka-kor poroča zadnji »Domoljub« je cerkev do-selej stala 2 milijona dinarjev in je ena tretjina še na dolgu. Skofov tednik pristav-lja: »Značilno je, da bodo cerkev sezidali največ revni delavski sloji«. Nam je končno vseeno, kdo cerkve zida in plačuje. Mne-nja pa smo, da bi bile v sedanjem času stanovanjske krize za revne delavske slo-je bolj potrebne stanovanjske hiše kakor pa cerkve, ki jih je v Ljubljani 18, torej več kot dovolj. Baviti pa se moramo s stvarjo zato, ker se za nove cerkve prejšajo de-narji baš iz najrevnejših slojev, med tem ko se na drugi strani kažejo klerikalci v svojem demagožiji za nekeke zaščitnike delavstva, dasi zanj nimajo niti prebiti pa-re. V isti številki, ko piše, da bodo za šiš-ensko cerkev največ prispevali revni de-lavski sloji, prinaša »Domoljub« tudi notico pod naslovom »Ogromen socijalni skandale naslednje vsebine: »Kadar prideš v Ljub-ljano, ne pozabi si iti ogledat travnik pred bivšo šentpetersko kosarno. Ob zidu imajo ubogi brezstanovanjci naslonjene z gnilimi in trohnelimi deskami zbite barake z razni-mi plati. Ob zidnem deževju je voda tako silila v barake, da je začela skromna oprema plavati po baraki in so morali sta-novalci bežati na prosto — na dež. Ljublja-

no komandirajo danes liberalni gerenti, za-kaj sicer bi bila ta stvar na šentpeterskem travniku nemogoča«. Znano je, da mestna občina ljubljanska neprestano gradi nove stanovanjske hiše in da se je v tem pogledu baš pod gerentskim svetom storil velik ko-rak naprej. Drugod se tudi še drugi faktorji brigajo za stanovanjsko bedo in se ne pre-pušča vsa skrb občin v breme vseh dav-koplačevalcev. Tako n. pr. gradi v Zagrebu nadškof dr. Bauer veliko stanovanjsko hišo z okoli 150 stanovanji. V Ljubljani pa še nismo čuli o kakem enakem ukrepu dr. Je-gliča. Mesto tega čitamo, kako škofovi li-sti brijejo iz stanovanjske bede norec, kako jo zlorablja v demagoške strankarske svrhe in to v isti sapi, ko izjemajo iz ubo-gega delavskega ljudstva milijone za nepo-trebne cerkve, ki se grade pred vsem zato, da bo z novim župniščem zrastle novo lego za sleparsko klerikalno politiko. Kle-rikalci bi 700 letnico sv. Františka, vzora krščanske usmiljenosti, veliko bolj lepo pro-slavili, ako bi za revne delavske sloje, za-bakarje, deložirance, poplavlence itd. zgra-dili vsaj tako veliko stanovanjsko hišo, ka-kor je šišenska cerkev. S tem bi ne bila samo ublažena stanovanjska kriza v Ljub-ljani, ampak bi bilo to delo gotovo tudi v večjo slavo in čast božjo, kakor pa seda-nje izmožgavanje revnih delavskih slojev.

Radič po Puciju, Pucelj po Radiču

Zadnji Radičev »Dem« poroča, da je minister za poljedelstvo in vode Ivan Pu-celj zahteval in dobil za prvo pomoč po-plavljenem 190.000 dinarjev (reče 100 ti-soč Din) ter pristavlja: »To je premalo in ne bo nobena pomoč, ako se še ta mesec ne odobri in razdeli med narod po vsej državi vsaj 50 milijonov dinarjev, t. j. sa-mo 10 odst. od celokupne skode, ki sta jo povzročila voda in toča«. Glasilo ministra Pucelja »Kmetič list« pa piše pod naslo-vom »Demagožija z nesrečami« m. dr. sle-deče: »Mi in vsi pošteni ljudje smo prepri-čani, da ni prav nobenega poštenega člo-veka nikjer, ki bi imel z nesrečnimi po-plavljenici usmiljenja in mi smo prepriča-ni, da bi vsak tudi rad pomagal, kolikor se le da. Tudi vlada ni tako nečloveška, da se za poplavlence ne bi brigala, am-pak bi prav ada povrnila vso škodo, če-bi bile državne blaginje polne do vrha... Kdor mi pride prigovarjat, naj pomagam poplavljenecem, hoče s tem nekačo reči, da jaz sam od sebe ne maram pomagati, kar je gotovo žaljivo. Take intervencije se smatrajo po vsem svetu za demagožijo in za gnušno varanje ljudstva, ki je toliko grše, ker se hoče iz velike nesreče, ki vzb-ja povsod le usmiljenje, kovati političen kapital.« — Dobro se poznata oba go-spoda.

Rade Pašić pred anketnim odborom

Včeraj je bil pred anketnim odborom zaslišan tudi Rade Pašić. Izjavil je, da ni nikdar interveniral pri kaki oficijelni csebi. Vsi njegovi posli da so bili pri-vatnega značaja. Srdito razjasnjevanje med predsedstvom anketnega odbora in Davidovičevci.

Beograd, 7. oktobra. Na današnji seji anketnega odbora je bil zaslišan Rade Pa-šić, o katerem trdijo, da ga je k temu pri-silil njegov oče. Rade Pašić je pri zasliša-nju vprašal predsednika anketnega odbora, v kakem svojstvu ga odbor zaslišuje, ker more biti zaslišan samo kot priča, v tem slučaju pa mora vedeti, proti komu naj pri-ča. Predsednik odbora mu je izjavil, da je njegova dolžnost odgovarjati na vprašanje odbora, nima pravice zahtevati, da se nje-mu odgovarja. Rade Pašić je nato izjavil, da ni interveniral nikdar pri kaki oficijelni osebi. Njegov tekoči račun pri Slavenski banki je privatna zadeva, vsled česar je odrekel odgovor. Ako ima kdo kaj proti njemu, naj ga toži pred sodiščem, ker je za to stvar pristojno samo sodišče. Izjavil je, da sta ga g. Milinova in Dragiša Stojadin-ovič izsiljevala, on pa je hotel samo po-magati g. Milinovi ob priliki smrti njenega moža. Rade Pašić je nadalje povedal, kako mu je Dragiša Stojadinovič grozil, da bo celo stvar spravil pred radikalni klub, ako mu ne da denarja. Ga. Milinova ni imela nobene pravice zahtevati kaj od njega, tem-več je hotela od njega izsiliti samo denar. Sam. dem. poslanec dr. Svetislav Popović je vprašal Rada Pašića, za kakšne posle je prejel nagrado od tovarne v Adamovu. Ra-de Pašić je odgovoril, da ni prejel nobene nagrade, da je bil njegov posel s tovarno v Adamovu privatnega značaja, vsled česar ne želi dati o njem kakšnega pojasnila. Zatem je Rade Pašić na široko pojasnjeval svoje sodelovanje v upravi Omniar Serbe. Dr. Svetislav Popović in drugi člani odbora so mu stavili razna vprašanja. Končno je Rade Pašić izjavil, da more na vse svoje izjave priseči. Pavle Radič je zahteval, naj se za-priseže. Med tem so prišli na sejo demo-kratki Timotijević, Milan Grol in Sečurov, ki so protestirali, da niso bili pozvani na sejo. Ko so prišli davi, im je bilo sporoče-nje, da se danes seja ne bo vršila, vsled česar so ostali ves čas v svojem klubu. Prišlo je od srditega razjasnjevanja med njimi in predsednikom odbora Ilijom Mihajlovičem ter tajnikom odbora Pero Jovanovićem. Predsednik odbora Mihajlovič je trdil, da jih je dvakrat pustil klicati, nakar so za-slišali slugo, ki je priznal, da ni izvršil na-ročila. S tem je bila seja zaključena ter napovedana prihodnja za jutri, ko bo posl. Grol zahteval, naj se Rade Pašić ponovno zasliši in konfrontira s Stojadinovićem. Ra-zen tega je bilo sklenjeno, naj Rade Pašić predloži na razna vprašanja pismen odgo-vor.

ZA POPLAVLENCE! Kdor takoj da, dvakrat da!

Burov v Rimu

Bolgarski vnanji minister Burov je napravil na povratku iz Zeneve poset v Italiji in se v Rimu sestel s šefom sodob-ne Italije Mussolinijem.

Poset Burova v Rimu vzbuja toliko večjo pozornost, ker se je izvršil v dobi tik po obisku generala Averesca, ki je sklenil in podpisal v imenu Rumunije prijateljsko pogodbo z Italijo. Iz teh posvetov odseva dovolj jasno, kako agi-la je italijanska diplomacija na Balka-nu. Kak pomen ima in more imeti ru-munsko-italijanska prijateljska pogodba za našo državo, smo že ponovno ozna-čili. V sedanjih situaciji Rumunija ne more voditi drugačne vnanje politike nego jo vodi sedaj, to je v okviru Male antante, ki ji zagotavlja varnost in mir v podonavski srednji Evropi in na Bal-kanu, in v najtesnejšem zaveznitvu s Poljsko, ki nudi slično zaščito napram sovjetski Rusiji. Vsega tega ji zveza z Italijo nikakor ne more nadomestiti.

Zveza med Italijo in Bolgarijo bi ime-la vsekakor boljše pogoje. Sicer danes ni umestno govoriti o zvezi med obema državama; z italijanske strani se je doslej je naglašalo, da večje obe drža-vi vezi prijateljstva; o predmetu se-danjih rimskih razgovorov pa se še ne poroča ničesar konkretnega, razen da se navaja možnost pripravljania poseb-nih pogodb med njima. Danes, v dobi sklepanja paktov in pogodb med drža-vami je samo ob sebi umljivo, da pri-pravljajo tudi v Rimu in v Sofiji nekaj sličnega; če bo stvar dozorela že to pot, je seveda vprašanje, Ali težješe zadeve ni na formalnih pogodbah, mar-več v prirodi interesov samih. S tega vidika je treba premotrivati bolgarsko-italijanske odnose.

Bolgarija je danes ona balkanska dr-žava, ki je najbolj dostopna, njim vpli-vom. Kakor je pokazala nedavna afera z demaršo, ki jo je vložila v Sofiji kolektivno njene tri sosedne v zadevi vpa-dov bolgarskih četašev, se mora njena pozicija na Balkanu označiti kot izo-liranost. Osamljenost pa je posledica — ne morda sovražne politike bolgarskih sosedov, marveč agresivne in ireden-tistične politike znanih revolucionarnih organizacij v Bolgariji sami. Ako Bol-garija opusti to politiko, ne bo trajalo dolgo, ko bo tudi njene izoliranosti kon-ec. Osebito na jugoslovenski strani obstoja veliko razpoloženje za druga-čo politiko napram Bolgariji, toda pod pogojem, da spremeni Sofija svoje za-držanje napram nam.

Baš v zadnji dobi so bolgarski poli-tiki naglašali, da jim je zares na tem, stopiti v boljše razmerje do nas in da hočejo v ta namen poskrbeti za mirne odnose na meji. Želimo samo, da sle-dijo bolgarskim besedam tudi dejanja, zakaj nadalje se bo dovršilo samo od sebe. To bi bila vsekakor boljša in si-gurnejša pot priti iz neprijetne izolira-nosti, nego naslanjanje na vnanjo po-moč, to je na Italijo. Dasi je Italija vle-sila, vendar se je pokazalo, da napram enotni grško-rumunsko-jugoslovenski politiki tudi Italija težko uspeva. Jas-no je po izkušnjah zadnje dobe, da v do-seđanjih tirih nasprotovanja vsem bal-kanskim narodom bolgarska politika ne more biti uspešna, pa naj se tudi na-slanja na močne vnanje sile. Upamo, da so v tem pogledu v Sofiji doživeli do-volj preizkušnji in razočaranj in da ne bodo morda iskali slične ponovitve, ki bi jo moglo prinesiti eksperimentiranje z italijanskim zaveznitvom.

Zatorej je mogoče, da se v Rimu skle-pa le normalno prijateljsko razmerje, kakor odgovarja sodobnemu evropske-mu razpoloženju, ustvarjenemu z zma-go v Locarnu. V tem primeru bi imeli rimski razgovori uspeh za pacifikacijo Balkana. Ako bi imeli razgovori na-sprotno vsebino, bi Balkanu samo sko-dovali in prinesli nesrečo vsem, najbolj pa onim, ki bi jih sklepali.

Popolna padec demokra-cije v fašistovski stranki

v zvezi s čiščenjem na vodilnih mestih. Rim, 7. oktobra. s. Veliki fašistovski svet se je nočjo bavil z mednarodnim položajem, z reformo strankinih statu-tov ter s proslavo četrte obletnice fašistovskega pohoda na Rim. Po novih statutih bo imenoval generalnega tajni-ka veliki fašistovski svet, ki bo postavl-jal tudi ostale člane strankinega vod-stva. V bodoče bo imenoval politične voditelje pokrajinskih zvez generalni tajnik. Ti voditelji bodo imeli pravico imenovati posamezne voditelje sekcij. Celokupna hierarhija stranke torej ne bo izvoljena od fašistovskega zborovanja ali kongresa, temveč od velikega fašistovskega sveta. Na podlagi te reforme se bo izvršilo veliko čiščenje v vseh fašistovskih organizacijah, zlasti na vo-dilnih mestih.

Italija kupila Angolo?

London, 7. oktobra. s. Kakor poroča »Daily News«, bo italijanska vlada s pri-voljenjem Chamberlaina 20. t. m. uradno objavila italijansko-portugalsko pogodbo o odstopu Angole Italiji proti plačilu 10 mi-lijonov funtov šterlingov.

Rim, 7. oktobra. k. Vest, da je Italija kupila portugalsko kolonijo Angolo, se ofi-cijelno demantira. Tudi portugalski brzo-javni urad demantira to vest.

Dr. Beneš na dopustu

Praga, 7. ok. bra. (pr.) Jutri odpotuje zunanji minister dr. Beneš na dvomesečen dopust. Kakor poroča socijalistični dne-vnik »Nova Dobro«, bo dr. Beneš s svo-jim povratku zopet prevzel posle zunanjega mi-nistrstva.

Vladni komisar na ljubljanskem magistratu

Včeraj je dosednji gerentski svet izročil vodstvo poslov ljubljanske mestne občine novoimenovanemu vladnemu komisarju vl. svetniku Mencingerju. — Slovo ljubljanskih gerentov od mestnih nastavljenecv.

Ljubljana, 7. oktobra. Člani ljubljanskega gerentskega sve-ta, predsednik doktor Dinko Puc ter gg. Anton Likozar in Josip Turk, so pre-jeli od velikega župana ljubljanske občine odlok, s katerim se razrešujejo svojih dosedanjih funkcij pri vodstvu občinskih poslov mesta Ljubljane ter se vodstvo občinskih poslov poverja vlad-nemu svetniku g. A. Mencingerju kot vladnemu komisariju.

Danes dopoldne je gerentski svet ljubljanske občine, ki je skoro dve leti vzorno vršil svoje težko delo v korist Ljubljane, formalno zaključil svoje po-slovanje ter se je ob 11.30 poslovil v županski sobi na magistratu od mest-nega uradništva in uslužbenstva. Pred-sednik gerentskega sveta dr. Puc je v svojem nagovoru izjavil m. dr.: Minili sta skoraj dve leti resnega in plodonosnega dela, kar se priznava od vseh objektivnih faktorjev in javnosti in kar priznavajo tudi oni, ki stoje da-nes še na strani. Da je bilo to delo tako uspešno, se je treba zahvaliti tudi magi-stratnemu uradništvu, ki je pri tem delu sodelovalo z vso vno in vztrajnostjo tako, da lahko ugotovimo, da so ne le šefi uradov, marveč tudi ostalo uradni-štvo in uslužbenstvo izvrševali svoje dolžnosti z uprav vzorno marljivostjo in vestnostjo. Prišli smo na magistrat sko-raj kot tuji, poslavljam pa se od vas, gospodje, kot prijatelji, kajti vezala nas je enaka ljubezen do našega lepega me-sta, katero smo skušali v najlepši slogi v vsakem oziru dvigniti in spremeniti v moderno središče Slovencev. Gerentski svet morda ni ustregel v osebnem oziru vsakemu posamniku in tudi ne morda posamnim razredom magistr. uslužben-cev, toda gerentski svet namenoma go-tovo ni storil nobene krivice. Bil je v tem pogledu povsem objektivni. To objektivnost so mu nalagali interesi mestne občine kot take.

Predsednik dr. Puc je nato naprosil načelnike uradov, naj sporoče vsem mestnim nastavljenecem zahvalo gerent-skega sveta za vestno in vztrajno sode-lovanje pri vodstvu mestnih poslov.

Magistratni direktor dr. Miljutin Zarnik se je poslovil od gerentov v imenu magistratnih uradnikov in usluž-bencev, pri čemer je naglašal, da jih bodo mestni nastavljenici ohranili v naj-

lepšem spominu, ker jim je bilo pod nji-hovim vodstvom prijetno in lahko delati zaradi točnega, ekspeditivnega in prak-tičnega uradovanja.

V imenu mestnih uslužbenecv se je nato še posebej poslovil od članov ge-rentskega sveta predsednik društva mestnih uslužbenecv g. Berghauer. Navzoči zastopniki magistratnih urad-nikov in nameščencev so zaklicali ge-rentom v slovo prisrčni »Na svidenje!«

Opoldne je prišel na mestni magistrat novoimenovani vladni komisar ljublj-an-ske mestne občine, vladni svetnik gos-pod Anton Mencinger ter se je ob tej priliki izvršila formalna izročitev vod-stva občinskih poslov. Dr. Dinko Puc je informiral vladnega komisarja o mestnem občinskem gospodarstvu ter o tekočih zadevah. Predaja poslov ge-rentskega sveta je trajala od 12. do 14.

Novi vladni komisar ljubljanske mestne občine, vl. sv. Anton Mencinger, je sin slovenskega pisatelja dr. Mencingerja. Po končanih pravnih študijah je služboval naj-prej v politično-upravni službi pri nekdanji deželni vladi v Ljubljani, pozneje pa kot okrajni glavar v Ljubli in Radovljici, odko-der je bil premeščen k velikemu županstvu v Ljubljani.

Dosednji gerentski svet je vodil ljub-ljanske mestne posle skoro dve leti. Po-stavljen je bil po padcu Davidovičeve vla-de 10. novembra 1924 ter je pod njegovim vodstvom Ljubljana vldno izpremenila svo-je zunanje lice. Lepo tlakovane ulice, stano-vanjske hiše, nova klavnica, razširjena mestna elektrarna, vzorno občinsko gos-podarstvo so vidna priča resnega dela ljub-ljanskega gerentskega sveta. Nikdar se v Ljubljani v komunalnem gospodarstvu ni toliko delalo kakor zadnji dve leti. To de-lo se tudi vsestransko priznava ne samo od domačinov, ampak tudi od tujcev, ki pri-hajajo v Ljubljano, in nedvomno je, da bo ljubljansko prebivalstvo brez razlike miš-ljenja ohranilo dobo gerentskega trosveta v najboljšem spominu.

Francoski dolgovi

Pariz, 7. oktobra. s. Kakor poroča »Pet-it Parisien«, je včerajšnji ministrski svet soglasno in brez pridržkov odobril postop-panje ministrskega predsednika Poincaréja v vprašanju medzaveznikiških dolgov.

Naši kraji in ljudje

Pomoč Rdečega križa poplavljenecem

Ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa je v preteklih dneh nudil poplavljenecem, ki so največ trpeli koncem septembra meseca, prvo pomoč. Posebne komisije, sestavljene iz odposlanca ljubljanskega oblastnega odbora Rdečega križa, g. sreškega poglavarja in njegovega uradnika so odšle v poplavljenе kraje ter sklicale krajevne činitelje, župana, občinske odbornike, župnika in učitelja, ki so pod lastno odgovornostjo komisiji stavili predloge, komu in v koliki meri naj se podpre podelje. Razdeljevanje podpor v Zireh je opravil gospod veliki župan osebo, dočim je ena komisija opravila svoj posel v Medvodah, druga v Polhovem gradu in okolici, tretja v prizadetih krajih od Viča do Dobrove, četrta pa v dolini Ločnice, peta je odšla iz Kranja in obhvalila prizadete kraje v območju krajskega sreškega poglavarstva. Razven tega posetijo komisije v prihodnjih dneh tudi še Lipe in ostale prizadete kraje na ljubljanskem barju izven mestnega območja.

Glede na nekatere netočne članke, ki so izšli v zadnjih dneh v časopisu, se poudarja, da denar, ki se je razdelil, nikakor ne izvira iz državne blagajne, nego gre zgolj za razdelitev dela onih daril, ki so se nabrali pri ljubljanskem oblastnem odboru Rdečega križa v zadnjih dveh mesecih v korist akcije za poplavljenecem. Razdeljeni zneski sicer res niso veliki, vendar moramo vpoštevati v prvi vrsti dejstvo, da je na-

loga Rdečega križa, nuditi le prvo pomoč, ne pa nadomestiti škode, ki je nastala po poplavih. Če vpoštevamo, da je precej prizadetih brez vsake hrane in stanovanja, se mora tudi manjša darila smatrati kot dobrodošla za prvo silo, saj so obdarovani podarjene zneske z veseljem in zadovoljstvom sprejeli. Razen tega se mora pa tudi vpoštevati, da je cela akcija v korist poplavljenecem iz Slovenije doslej prinesla nekaj nad 80.000 dinarjev in morajo seveda od prejete svote primerne prispevke dobiti tudi oni, ki so mnogo trpeli že pred dvema mesecema. Stvari sami bi bilo neprimerno v večjo korist, če bi se mesto skromnih prostovoljnih darov kritiziralo raje zakrknjenost našega ljudstva, ki pozna in kliče Rdeči križ le takrat, ko zahteva podporo, zapira pa roke in srce tedaj, kadar kliče ta človekoljubna ustanova na pomoč.

Upajmo, da bo nova nabiralna akcija prinesla še mnogo denarja, ki ga bomo do zadnje pare razdelili oškodovanim — toda le na podlagi uradnih ugotovitev in na odgovorno priporočilo krajevnih činiteljev. Končno še poudarjamo, da se nabrani denar porabi samo med prizadete iz Slovenije. Naj prispeva vsakdo po svoji moči. Denarne prispevke zbira ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa SHS, Ljubljana, čekovni konto št. 11.862.

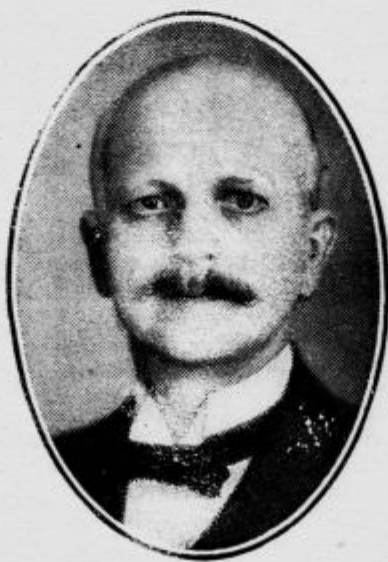
ča menda s sejma iz Podgorice. Dekleta in ženske, gibčnih in vitkih stasov, debelih kit nad čelom, v črnih oblekah, jahajo na drobnih konjičkih, moške v modrih dolgih plaščih. Vsi nas pozdravljajo: »Dobrodošli jugoslovenski novinarji!«

Vsak otrok v Črni gori je vedel, da so došli v goste jugoslovenski novinarji. Po lepi, ravni cesti, ob kateri polagajo vodovod, je mnogo starih trdnjav iz turških bojev, smo opokodne privozili v trg Danilovgrad, občno visokih, snažnih hiš s postarnim trgom ob reki Morači. Selo ima okrog 900 duš, osnovno šolo, učiteljsko in nižjo gimnazijo. Tudi tu so domačini vsi na trgu ob sprejemu. Predsednik občine, učitelj Boško Velasevič, navdušeno pozdravlja, odgovarjajo mu direktor »Rieči« Parmačević, na kar nas gostijo s sirom, dvojnimi mesom, papriko, svežim zeljem, vinom, pivom in rakijo. Tudi oni tožijo: Majka bratov Vučevićev, ki je izgubila na Skadru 7 sinov, dobiva mesečno podporo 50 Din in vendar vsi s pomosom in zadovoljenjem govore o ujedinjeni Jugoslaviji.

Dr. Avg. Reisman

Franjo Poljšak †

Franjo Poljšak, likvidator Mestne zastavilnice ljubljanske, je v sredo ponoči po daljšem bolehanju podlegel zavratni bolezni. Močno se je z njegovo smrtjo zamajala vrsta onih skromnih in tihih podrobnih naših strankinih delavcev, ki niso nikdar oklevali ali omahovali, ampak tudi v najtežjih časih še z večjo ljubeznijo sta-

vilj svoje sile stranki na razpolago. Nikdar se ni obotavljal, kadar ga je klicala stranka na delo. Bil je trdno uverjen v zmago načel SDS in bil zato vedno odkrit in ponosen njen pristav. »Ali si naš ali pa niso!« to je bil njegov odločen politični credo, strankinemu vodstvu in vsem družtvom, v katerih je s tako vnuemo deloval, pa je še neposredno pred smrtjo poslal svoj zadnji pozdrav ohranjenemu »Zdravo!« Zvestoba tudi preko groba.

Rodom iz znane narodne in napredne Poljšake rodbine v Zagorju ob Savi se je Franjo Poljšak že v svoji mladeniški dobi z vso živahnostjo udeleževal družvenega dela. V Zagorju ob Savi, kjer je nastopil svojo prvo službo pri TPD, je že leta 1890 ustanovil Sokola in bil eden njegovih prvih voditeljev. Sokolski evangelij mu je bil svet in ostal mu je zvest do smrti. V Ljubljani, kjer je stopil v magistratno službo, je našel široko polje za svoje udejstvovanje in porabil skoro vse proste čase v delu po družtvih. Celih 16 let je bil poštirovalen, inicijativen in izredno agilen tajnik »Političnega naprednega in gospodarskega društva za šentpeterski in kolodvorski okraj«, čegar krasen razvoj je v veliki meri njegova zasluga, pri Sokolu I. na Taboru pa je bil od ustanovitve v odboru za zgradbo in v raznih odsekih ter se je zanimal zlasti za finančni stran. Sodeloval je pri vseh prireditvah Sokola I. Sedem let je bil pokojnik tudi tajnik Zadruga pekov, kjer je izvrševal svoje posle v splošno zadovoljstvo, pri ljubljanskih velesojih pa je sodeloval v stanovanjskem odseku kot blagajnik. V službah vesten, v družbi povsod dobrodošel in zabaven, napram političnim nasprotnikom odkrit. Z ljubeznivostjo jih je skušal vedno pridobiti za napredne ideje. Rajše pa je imel nasprotnike kakor omahljivce v lastnih vrstah.

Dolge mesece je že glodala na njem za-

Danes dvojni sporedi!

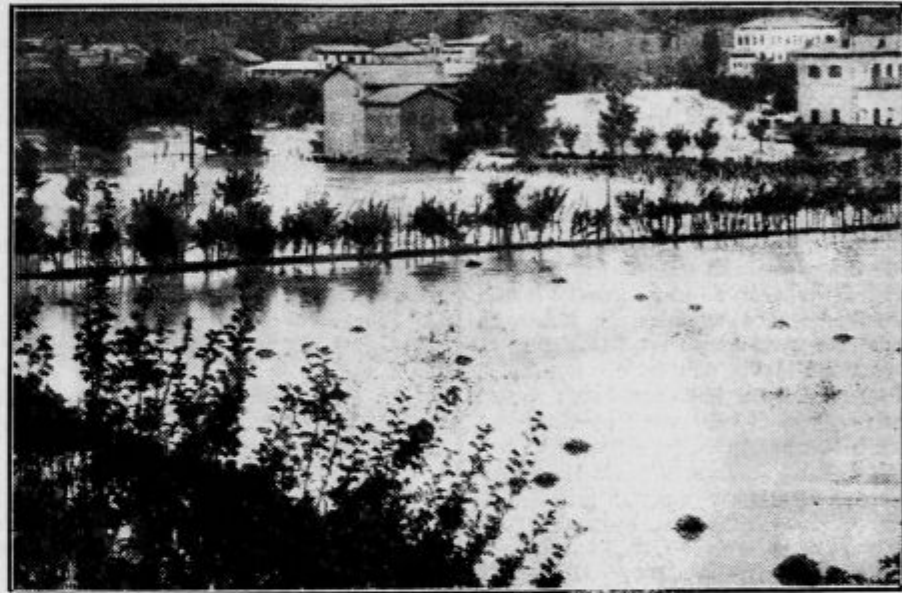
HARRY PIEL v prekrasnem velifilmu

ČRNI PIERROT

Senzacionalni pustolovni ljubavni roman v 2 delih naenkrat 10. dejani. Krasne in zelo napete scene iz snežnih planin. Vratolomni skok iz 30 0 m visoke gore

Dveurne predstave ob pol 4., pol 6., pol 8. in četrto 10.

KINO »LJUBLJANSKI DVOR« Telefon 730.

Povodenj na Primorskem

V Mirnu pri Gorici se je Vipava razlila čez bregove in poplavlila polja. Na desni poslopje Čevljarske zadruge, za njo pa šola.

Notranjost Črne gore

S potovanja novinarjev: Cetinje—Rijeka—Danilov grad.

Nikšić, 30. septembra

Končno smo zopet med rodni poljem, ki obkroža mesto Nikšić, poleg Podgorice najpremožnejši kraj črne gore. Ob žgočem dnevu smo že zapuščali Cetinje. Gost prah se je dvigal po ulicah, ko smo v avtomobilih hiteli zopet v gore in mahali v zadnji pozdrav gostoljubnim Cetinčanom. Cesta pelje v drznih serpentinah med skalovjem. Ko prevozimo prvi greben, se zasveti iz daljave gladina Skadrskega jezera. Na ovinku so Cetinčani nekoč izklesali široko teraso in postavili na njo kavarno »Belvedere«, da so mogli ob svoji ljubljani črni kavi dan na dan uživati lepoto idiličnega in obenem bogatega Skadrskega jezera, kjer so bila še pred par sto leti najrodovitnejša črnogorska polja. Danes je ta kavarna opuščena, brez strehe. Najbolj jo je oskubila vojna, sedaj pa ne najde mecen, ki bi ji dal zopet življenja za polnet mesece. V dolgi zimi, ko pokrije to kamenje sneg in led, pa zamre življenje tudi na teh vijugastih cestah. Samo seljaki v opankah in s svojimi živinčari jih obvladajo tedaj.

Avtomobili drve v nizino. Nad nami zavija tudi poštni omnibus. Kakor bi gledal romantiko v kinematografu. Globoko pod nami in nad cesto dve skale, včasih votline, iz katere curja skromen studenec, potem košato figovo drevo, grmovje šipka z rmenimi jabolki (granatna jabolka), potem se odpre dolina z večjim potokom Rijekom, ki se kmalu razlije po dolini. Mesto nji imamo nov kontrast, močvirje med visokimi skalami. Med raztrgim skalovjem vodijo navzgor ceste, ki pa so podobne velikim strugam hudournikov in vendar se spenjajo po njih kmetice s tovorom na hrbtu, konjički s kočarji za Cetinje. Gledamo to trpko življenje, borbo za košček kruha in pazimo na avto, ki vozi tik ob robu prepada. Samo nekaj centimetrov na stran, pa smo — bili. Silajne so te široke kamenite ceste, nežalno izpeljane na obronkih gora. Ampak ovinkov niso gradili za dolge avtomobile. Dostikrat nam uhaja dih. Komaj se razburjenost poleže, že zavijemo v novo, opasnejšo strmino. Prav globoko se oddahnemo, ko je romantika končena za nami in zavijemo v trg Rijeko, okrašen z zastavami. Prostoren trg ob vodi je poln domačinov, moške kot vojaki v dvoredu z narodnimi nošami. Predsednik občine Petar Pejović nam pozdravlja. Zgodovinski kraj, a danes reven, potreben energične pomoči, kot cela Črna gora. Rastoče Skadrsko jezero zadržuje odtok Rijeke. V močvirjih je gnezdo komarjev, malarije. Narod nima zasluzka, ne dela, ne jela. Želeli bi si strokovnih šol, zlasti pietarske, da jim omogoči vsaj eksploati-

ranje močvirnate flore z močvirja, lahko bi jim donášalo nekaj zasluzka. Izsušenje Skadrskega jezera bi jim vrnilo njihova poplavljená polja rodovitnih njiv. Zgraditi pa so morali ogromen obokan most, da morejo priti ob deževju na drugo stran doline v dolgih jesenskih in pomladanskih mesecih, ko Rijeka naraste za več metrov in poplavlja dolino in trg. Vse hiše so že radi tega zgrajene v prvo nadstropje.

Cez ta visoki tipičen most gremo na v. Sino, kjer je leta 1493 postavil knez Ivan Beg, ki so ga pregnali iz Skadra Turčini pod vodstvom vezirja Čuprilića, svoj grad, rezidenco Črne gore, cerkev in prvo slovansko tiskarno. Temelji te Obodski tiskarne pa so še ohranjeni. Stari svečniki, ki služijo tam že 54 let, nam razlaga zgodovino. Tu so tiskali prvo slovansko knjigo, cerkveni osemglasnik »Oktoih«; eden je še ohranjen v Cetinju in drugi v nekem samostanu. Domačin se povzpne na kameniti zid in nas navdušeno pozdravlja iz razvalin, odkoder je med bojevanjem s Turki dimastija Črnojevičev vrgla po slovanskem jugu prvi plamen kulturne svobode, slovanske zavesti. Iz zidine raste košati lovor. Mi si odnašamo v domovino dragocen spomin, zelene lovorjeve liste. Cez 2 leti so Turčini pregnali Črnojevića tudi iz Rijeka, odkoder so se preselili na Cetinje in tam leta 1495 ustanovili za dolga stoletja novo ognjišče svobode črnogorskih junakov. Na trgu, kjer so postavili moderne cementne stolpnice za tržišče, nas pogoščajo Riječani s sirom, mesom, rakijo, črmino in grozdem. Seljaki posedajo vmes. Med kramljanjem se čudimo visoki inteligenci teh priprostitih mož in še večji ljubavi do svoje krušne, borne domovine. Veliki smo njihovi dolžniki. Oni bi bili zadovoljni, če bi omogočili vsaj prodajo njihovih rib uklan, ki imajo dragocene luskinne za juvelirje. Visoko na skali čepi siva štoklja, edina ptica, ki jo vidimo v tem krajih poleg črne vrane. Med zakusko nam Riječani razlagajo svoje daljne težave. Zastopnik bivših državnih čerkostavcev toži o zastopavljanju Črnogorcev, ki jih niso prevedli v službeno pragmatiko, drug domačin zopet pravi, da ne zahtevajo denarja, ki pokvarja narod, zadovoljni pa hočejo delati in živeti na svoji, s krvjo pognojeni domovini. Selo ima 4 razredno ljudsko šolo, pred katero nas iskreno pozdravlja šolska deca z učiteljem. Ob hišah počivajo čolni, v katerih se Riječani prevajajo, kadar nastopajo povodnji.

Proti poldnevni zapiščamo Rijeko in smo kmalu nato pred Podgorico, najrodovitejšo dolino v Črni gori, kjer raste baje najboljši tobak. Pred mestom zavijemo na levo v dolino proti Danilovgradu in Nikšiću. Pot se vije ob lepi reki Morači, koje temnozelená barva nas spominja Soče, globoko razrita struga za Kroke nad Kranjem. Cesta je polna občinstva, ki se vra-

vratna bolezen. Kljub temu se je do zadnjega zanimal za dogodke v stranki in bil ponosen na njene vedno večje uspehe. Tik pred smrtjo pa je še prosil, naj se sporoči njegov zadnji pozdrav: Oblastnemu odboru SDS, Šentpeterskemu političnemu društvu, Zvezi obrtniških zadrug, Sokolu I. na Taboru, Sokolom v Zagorju, Štepanji vasi in Borovnici itd.

Pogreb se bo vršil v soboto ob 3. popoldne izpred hiše žalosti, Sv. Petra cesta 40. Bodi zvestemu somišljeniku in marljivemu sodelavcu ohranjen časten spomin, cenjeni rodbini pa naše iskreno sožalje!

Meje okrajnih zastopov in uredba o razdelitvi države na oblasti

Uredba o razdelitvi države na oblasti z dne 26. aprila 1922 je določila meje sedanjim političnim srezom in izločila nekatere občine iz enega političnega okraja in jih pridellala drugemu. Tako n. pr. je pripadla občina Stoperce iz političnega okraja ptuškega k novo ustanovljenemu srezu Šmarje pri Jelšah, občina Šmartno na Paki iz slovenjegraškega političnega okraja k srezu Gornji grad itd. Ker je ta nova politično-administrativna razdelitev štajerskega dela Slovenije prišla v nasprotje z zakonom o okrajnih zastopih z dne 14. junija 1866, po katerem se morajo meje okrajnih zastopov povsod kriti z mejami sodnih okrajev, je nastalo vprašanje, da-li so se z uredbo o razdelitvi države na oblasti dotične občine izločile tudi v samoupravnem oziru iz dosedanjih okrajnih zastopov. Dolgo časa je v tem pogledu veljalo mnenje, da citirana uredba o razdelitvi države na oblasti meje krajnih zastopov ni izpremenila in da morajo ostali okrajni zastopi v svojih starih mejah in to tem bolj, ker ta naredba glede mej posameznih avtonomnih korporacij, t. j. okrajnih zastopov ni ničesar odločila, na drugi strani pa tudi, ker ni predvidela nikakega pooblastila za kak tozadevni ukrep s strani najvišjega političnega-upravnega oblastva ali velikih županov kot politično-administrativnih oblastev II. stopnje. Za ohranitev starih mej okrajnih zastopov so v mnogih slučajih govorili tudi važni momenti gospodarskega značaja, ker se je domnevalo, da bi bili v nasprotjem slučaju nekateri okrajni zastopi tako okrnjeni, da bi ne bili sposobni za trajno delo in vršenje onih dolžnosti, ki so jim naložene po zakonu.

Sedaj je v stvari odločilo ministrstvo notranjih del in izreklo, da se morajo meje okrajnih zastopov prilagoditi mejam političnih srezov in posameznih oblasti. To utemeljuje z zakonom o oblastni in srezi samoupravi, ki je stopil v veljavo obenem z zakonom o obči upravi in z uredbo o razdelitvi države na oblasti, po katerem bi namreč okrajni zastopi že davno morali prenehati s svojim poslovanjem. Ker pa se faktično še to ni zgodilo, in dokler do konstituiranja novih oblastnih in srezkih samoupravnih edinic to prehodno stanje traja, vrši nadzorstvo nad nelikvidiranimi okrajnimi zastopi kot naslednik bivše pokrajinske uprave in v kompetenci svoječasnega deželnega odbora. Ker mu more ta funkcija pripadati samo v mejah njemu podrejene oblasti, je zadoščeno tudi zakonu o okrajnih zastopih, po katerem okrajni zastopi ne morejo segati preko meje ene-

ga političnega okraja (sreza) ali dežele oz. oblasti.

S tem je torej vprašanje mej naših okrajnih zastopov, kjer se obstojajo, za enkrat končnovaljavno rešeno.

Predavanja Z. K. D. Ljubljana

V soboto 9. t. m. predavajo:

Na Jesenicah ob 20. dr. Stojan Bajič o temi »Kaj je in kaj hoče komunizem?«

V Novem mestu ob 16. g. prof. Dolžan o temi »Kako je nastal svet?«

V Škofiji Loki ob 20.30 g. dr. I. Fellacher »O koroškem plebiscitu in življenju Slovencev v Avstriji.«

V nedeljo 10. t. m.

V Rovtjah ob 15. g. Šimovec o »Preganjaju in zatiranju Slovencev v Italiji.«

V Sodražici ob 15. g. Majcen o temi »Država in cerkev — politika in vera.«

V Stražišču ob 16. zdravnik Hig. zavoda o »Jetiki« (s filmom).

V Podzemlju ob 7. zjutraj g. I. Strekelj o »Vinogradništvu in kletarstvu.«

V Gradcu ob 14. isti predavatelj o isti temi.

Fran Poljšak,

magistratni uradnik. Svest si sokolskega programa se je boril z nami od ustanovitve ter se kot odbornik zgradbe in raznih odsekov zanimal zlasti za gospodarsko stran Tabora. Sam je mnogo žrtvoval, a dosledno tudi dajal izdatne pobude k zbirkam za zgradbo. Bil je pošten, čist, trden značaj. Poštenemu bratu dajmo dostojno slovo! Zbiramo se pol ure pred napovedjo pogreba v kroju na Taboru. Zene in oni brez kroja z znaki. Korakamo v štiristopih spredaj. Zdravo! Odbor.

Znani roman Berharda Kellermanna

Brata Schellenberg

Film svetovne slave.

Pride v Ljubljano.

Pred sodniki

Natakarja Filip in Tadej iz Ljubljane sta si napovedala dvoboj. Pozno ponoči sta se odšla pred Tadejevo hišo. Temna in meglena noč je bila. Filip je že hotel napasti, ko opazi, da stoji pred hišo le Tadejeva žena, ki ga je hotela zastopati. Filip se pa z njo ni hotel tepsti in je zahteval, naj pokliče Tadeja, ki ga je tako grodo vlekli skozi zobe. Gospa pa je prekrizala roko na svojih junaških prsih in krivila: »Ne boš fantič ti mladi, moj moj spili!« Pri tem je hotela zapreti vrata, pa je segel vmes Filip, da bi jo zadržal. Pri tem je pa tako nesrečno ravnal, da je v takih roko skozi šipo v vratih in kraven odkorakal z bojišča. Ker je pa Tadejevo ženo kruto užalil, ga je tožila radi šipe, mesto radi žaljene časti. Filip je bil pa oproščen, ker ni bil dokazan njegov zloben namen.

Uradnik Janko ima lep, svetel bicikelj. Kadar ga sreča delavec Pero, zija vanj in ga občuduje. Pero je človek šiš-miš, pravi, da se pretaka po njem plemenita ciganaka kri, a njegov oče, da je bil dolenski pijanček. Zato si misli Pero, da ima pravico do kraja in do pijančevanja. Septembra letos so ga poklicali v neko ljubljansko palačo. Fant je stopal po visokih stopnicah in mudiral, koliko nadstropij bo še treba prehoditi, predno pride na podstrežje, kjer ga je čakalo neko zidarsko delo. Naenkrat je obstal. Pred seboj je zavrli svoj ideal — lepo Jankovo kolo. Urno ga je pograbil in odnesel. Na cesti je srečal prijatelja Ivana in mu prepustil kolo za poskušajo, a sam je policija na sledi in izginil je. Njegov prijatelj Ivan je bil pa silno vesel in kolezaril je po Ljubljani, zagotavljač svoje prijateljice, da se trenira za prvo prihodnjo tekmo v Kataribdi. Naenkrat je pa moral na dolgo pot za cel teden. Zaprt je, češ, da je bil soudeležen na tatvini kolesa. Uradnik Janko ima pa spet svoj bicikelj in se vozi veselo okoli.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama
Začetek ob 20. zvečer.
Petek, 8.: Zaprt.
Sobota, 9.: »Drugi breg«. Drama. Premiera. Izv.
Nedelja, 10.: »Skopuh«. Komedija. Premiera. Izv.
Ponedeljek, 11.: Zaprt.

Ljubljanska opera.
Petek, 8.: »Othello«. Premiera. Izv.
Sobota, 9.: Zaprt.
Nedelja, 10.: »Prodana nevesta«. Tenorist g. Mirko Jelačin kot gost. Izv.
Ponedeljek, 11.: Zaprt.

Današnja premiera Verdievega »Othello« v ljubljanskem opernem gledališču je obenem otvoritvena predstava letošnje operne sezone. Režira g. Knittl, dirigira kapelnik g. Neffat.

Prihodnja dramska premiera v Ljubljani bo sobotna predstava češkega dela »Drugi breg«, najboljšega odrskega produkta dramatika Hilberta. Stvar je imela v Pragi velik uspeh. Vsebinsko drama tvori politično ozadje, tragedija pa se odigrava med očetom in sinom. Očeta bo igral g. Levcar, vlogu sina bo kreiral g. Jan, ki nastopi to-

pot prvič v večji partiji. Režira g. Milan Skrbinišek.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani. Danes se poje po dolgem premoru na novo naštudirana in inscenirana Verdiejeva opera »Othello«. S to predstavo, ki se daje izven abonmaj, se odpira nova operna sezona. Glavne partije pojejo ga. Zalučova in Potučkova ter g. Knittl, Holodkov, Rumpel, Banovec, Mohorič in Mitrovič. Režijo vodi g. Z. Knittl, dirigira g. A. Neffat. Nove dekoracije je naslikal J. Skrušny. V nedeljo gostuje v »Prodani nevesti«, ki je na novo inscenirana po načrtih prof. Kisela, naš soimešan gospod Mirko Jelačin v partiji Janka.

Tenorist Mirko Jelačin v Ljubljani. V nedeljo zvečer se poje v naši operi Smetanova »Prodana nevesta«, z g. Mirkom Jelačinom v vlogi Janka. Opera je nanovo zrežirana po navodilih g. Knittla. Predstava je izven abonmaj.

Iz zagrebške opere. V sredo zvečer je bila v Zagrebu premiera Verdievega »Plesa v maskah«. Glavno žensko partijo je pel ga. Zikova, ki bo alternirala z go. Vesel Pollo. V ostalih partijah nastopajo poleg alisticke Pospisilove g. Rijavec, Primožič in Hrčič. Opero dirigira kapelnik Smodek.

Italijanska tragedija Ema Gramatica se muči sedaj v Parizu na recitacijski turneji.

Bolgarski PEN-klub. V drugi polovici septembra se je v Bolgariji osnoval PEN-klub za Bolgarijo. Predsednik kluba je univ. prof. Sišmanov, podpredsednika je Dora Gaber, tajniške posle pa izvršuje novelist Poljanov. Klub se je že pridružil mednarodni centrali v Londonu.

Smrt madžarske tragedije. V Budimpešti je umrla v 71 letu bivša tragedinja madžarske drame Marija Jaszi. Rodom iz Komorna se je umetnica že v dvajsetem letu življenja pridružila skupini potujočih gledaliških igralcev. Po burnih doživljajih je prišla v peštansko dramo, kjer je kreirala po vrestli vloga Antigone, Elektre, lady Macbethove itd. L. 1922. je umetnica slavila svoj 50 letni odrski jubilej. Gledališču je ostala zvesta do smrti.

Premiera »Orliča« na Dunaju. Pred dnevi so imeli v dunajskem Burgtheatru zanimivo premiero Rostandove drame »L'Aliglon«, dela, ki je prišlo na oder v avstrijski rezidenci po mnogih premaganih spletkah. Stvar se je igrala v prireditvi nemškega pesnika in dramatika Klabanda. Reichstadskega vojvodo je kreirala igralna Ida Rolandova. Pohištvo za zgodovinsko retrospektivo so dali na razpolago dvorni muzeji, bojišče pri Wagramu pa so predstavljale skioptične slike. Dunajska policija se je pri vzpizoritvi bala izgrajev (drama ima protihabsburško tendenco) in je gledališče dobro zastražila. Incidentov pa ni bilo. »Orlič« se je prejšnja desetletja igral v Parizu s Sarah Bernhardovo v vlogi Reichstadskega vojvode.

NOGAVICE

TRADE MARK

z znamko in žigom

ALS

KLJUČ

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Domače vesti

* **Svetozar Pribeževič** v Ljubljani, Včeraj z jutranjim tržakom je na potu iz Pariza v Beograd prispel v Ljubljano voditelj SDS Svetozar Pribeževič z gospo soprogo. Spravedel je nekaj ur v krogu svojih prijateljev ter je ob 9. nadaljeval svojo pot proti Beogradu.

* **Interesantne vesti** lausirajo radiševci o svojih načrtih in apetitih v zagrebške liste. Tako poroča »Obzore«, da bo Mestna hranilnica ljubljanska izročena glavnemu tajniku Radiševske stranke v Sloveniji dr. Marušiču.

* **Izpremembe v državni službi.** Z ukazom ministrstva za pravno in mirovinsko delo, doslej na mariborski gimnaziji, imenovan za učitelja telovadbe na moškem učiteljsku v Mariboru. Nadalje sta imenovana dr. Anton Čede za okrajnega sanitetnega referenta za okraj Laško, dr. Gabrijela Železnik pa za zdravniško-volontirko pri splošni bolnici v Mariboru. Profesor na realki v Ljubljani dr. A. Papež je trajno upokojen.

* **Iz državljanskega statusa.** Za podelitev našega državljanstva so zaprosili Marija Löschnik, zasebna uradnica v Mariboru, dosedaj pristojna v Selet pri Borovljah, Koroška, Anton Matas, poljedelec v Petišovcih dosedaj pristojen v Kamianar, Istra; Arnošt Kohnstein, tehnični upravitelj usnarske tovarne v Mariboru, dosedaj pristojen v Trebiču na Češkoslovaškem, Vincenc Husel, železničar v Mariboru, dosedaj pristojen Povir pri Sežani; Julijka Kraljina; Fridrik Skremak, mehanik v Gor. Radgoni, pristojen na Dunaj Avstrija, Ivan Božič, kovač v Mariboru, pristojen dosedaj v Dolno pri Trstu. — Naše državljanstvo je bilo podeljeno Fedorju Odnoglavskemu rodom iz Konstantinove, Rusija, tehničnemu uradniku pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru. — Za izpust iz našega državljanstva je zaprosila Kristijana Kiesslinger, steklarica v Marktenu na Bavarskem, pristojna v Smolniku pri Mariboru.

* **V beograjskih pisarnah** odpravljeno kuanje črne kave. V zvezi z inavguriranim projektom za poboljšanje gospodarske krize je v vseh ministrstvih in vseh državnih pisarnah odpravljeno kuanje črne kave.

* **Centralizacija prometne službe.** Prometno ministrstvo je odredilo, da se v petih oblastnih železniških direkcijah številno odelovk sniža od 8 na 5. Prekoštevitelj, Generalni bodo stavljeni na razpoložljivost. General na direkcija železnice bo centralizirala gotove posle, na primer računsko in kontrolno vnanjo službo pa bo popolnoma decentralizirala.

* **Številno odvetnikov v Jugoslaviji** je znašalo koncem leta 1925, ravno 2000. Slovenija jih ima 181, Ljubljana 66, Maribor 32, ostalih 93 pa uraduje po drugih mestih in trgih Slovenije.

* **Netočna vest.** Pred par dnevi smo objavili službeno vest, da je nova uprava založbe šolskih knjig sklenila nikniti svojo delatnost prodajalnico v Gradišču. Ta vest je v toliko netočna, ker je delatnost prodajalnice knjig šolske založbe že od l. 1921 uklenjena.

* **Nagrade za razstavljene fotografije** v Splitu. Na razstavi fotografij v Splitu so bili odlikovani s častno diplomom in zlato svetinjo po: Veljčan Bešter, Egon Planinšek, Božo Adlešič, J. Kuralt, Jakob Skrlac in Avgust Blaznik iz Škofje Loke. Uspeh razstave je zlasti v moralnem oziru zelo poveljen. Svetinje se izdelujejo v Švic.

* **Davčni vijak se je lotil upokojencev.** Iz krogov državnih upokojencev nam pišejo: Davčni vijak je izšel v Ljubljani vse sloje prebivalstva. Vse stoka nad pretežnimi davčnimi bremenitvami, obremenitvami je dosegla svoj višek in vse natezanje ne pomaga več, da bi se davki še nadalje stopnjevali. Iskani pa je treba vendarle napredek. Zato si je izbral davčni vijak najsiromašnejše med siromašniki. Lotil se je takozvanih kronskih penzionistov, ki do zadnjega od svojih skrajno skromnih pokojnin, odnosno draginskih doklad niso plačevali davka. Iz najdljivost davčnega vijaka pa je našla, da bi mogli tudi ti kaj utrpeli. Upokojenci dobivajo zadnje dni po vrsti plačilne naloge za plačilo dohodnine. Eden več, drugi manj. Po vrsti hodijo od Poncija do Pilata, da dobe pojasnilo, od česa naj pravzaprav plačajo davek. Nekaterim se je končno vendar posrečilo razrešiti zganjo. Zvedeli so, da se jim je obdač del draginskih doklad proti jasnemu besedilu zakona, da draginske doklade državnih uradnikov in upokojencev niso zavezane nobenemu davku. Starčki begajo sem in tja in iščejo pomoči, da se razjijo nezakonito naloženega plačila. Pametni aktivni uradniki sami uvidevajo, da se kronskim upokojencem godi krivica; ba je pa se ne morejo odločiti, ali naj napako uradoma popravijo, ali pa samo onim, ki bi vložili proti predpisanimu davku pritožbo, katero je kolkovati z 20 Din. Apeliramo na finančnega delegata g. dr. Savnika, da zadovo uradoma uredi in reši siromake nepotrebnih stroškov, kateri bi morali pristačati. Ako je šla davčna administracija v svoji gorečnosti, da dvigne donos davkov, predalec, je dolžnost nadzornega oblastva, da ne kaže za to nas, ampak uredi stvar brez naših stroškov.

* **Slavnost dobriških prostovolcev** v Pragi. V soboto dne 9. oktobra priredi Udruga žene češkoslovaških legionarjev iz srbske armade slavnostno zborovanje v spomin bojev v Dobrušah na Staromestski radnici ob 17. uri. Dne 10. oktobra ob pol 11. dop. pa se bo vršila na Staromestskem trgu v Pragi slavnost zidanja zemlje z dobriškega bojišča v zid Staromestske radnice. Radiojournal v Pragi bo razposiljal potom radia pesmi in govore z obeti slavnosti, na kar opozarjamo naše radio-amaterje.

* **Pokošen cvet.** V Postojni je včeraj umrla v starosti 19 let gđ. Fanči Jurca, hčerka edinka voletgovca g. Adolfa Jurca. Ljubko

dekje je že dalj časa bolehalo in iskalo zdravlja v Švic. Sedaj pa je bolezen iznenada znova navajila in pokosila nežni cvet, veselje in srečo ljubčini staršev. Naj v miru počiva v kraški zemlji, staršem pa naj bo v tolažbo, da z njimi sočustvuje obilo znanih in neznanih prijateljev in sro to in onkraj državne granice.

* **Smrtina kosa.** V Mostah pri Ljubljani je preminul včeraj v starosti 85 let g. Ant. Mozetič. Pogreb bo v soboto, ob 4.30 pop. iz Novega Vodmata št. 29 na pokopališče k Sv. Križu. — V visoki starosti 90 let je umrla včeraj v Ljubljani starost Apolonija Lavrič, roj. Cerar, mati upok. nadzornika direkcije drž. železnice g. Franca Lavriča in davčnega višjega upravnika v p. g. Iva Lavriča. Pogreb bo v soboto, 9. t. m. ob 4. pop. iz Križevniške ulice št. 3. — Včeraj je umrl v Ljubljani g. Myron Gregorič, sin primarija g. dr. Vinka Gregoriča. Pogreb bo v soboto, ob 3. pop. iz deželne bolnice. Blag jim spomin, žalostnim naše sožalje!

* **Stavka železničarjev na progi Han Pjesak-Zavidovič.** Na železniški progi Han-Pjesak-Zavidovič je izbruhnila stavka železničarjev. Med prometnim ministrom dr. Jovanovičem notranjim ministrom Maksimovičem in ministrom za šume in rudnike se je predvčeršnjim vršila konferenca, na kateri so razpravljali o ukrepih, ki bi omogočili mirno poravnavo spora. Konferenca je sklenila, da se odpošle posebna komisija, ki naj ugotovi vzroke stavke. Komisija bo pozvala delavstvo, da se takoj vrne na delo, ker bi sicer stopil v veljavo zakon o varstvu javnega reda in bi delavci bili mobilizirani.

* **Igra narave.** Žandarmerijski podnarednik g. Jakob Svet nam je poslal iz Grljan pri Carevem selu v Makedoniji večico jablane, ki se je že v tretji letos razcvetela. In nedozorelo jabolko kot drugi letošnji sad na istem drevesu. Ta zanimiva jablana se nahaja na levi obali Bregalnice. Ker je vreme na našem jugu še prav toplo, je pričakovati na isti jablani še tretji letošnji sad.

* **Na progi Brčko-Vinkovci** upostavljen promet. Kakor objavlja generalna direkcija državnih železnice, je bil na progi Brčko-Vinkovci predvčeršnjim zopet upostavljen železniški promet. Na ta način se bo vsaj deloma popravila škoda, ki je ogrožala žvornike suhih čespi.

* **Podpornemu društvu slepih.** Ljubljana, Wolfova ulica 12, so darovali: Zabret & Ko., Britof, 20 Din; dr. Volavšek Josip, 20 Din; dr. Julij Dereani, Kamnik, 40 Din; dr. Strnad Željko, 20 Din; kraljevi odbor Udruga vojnih invalidov Metlika, 20 Din; dr. Ivo Ivančič, Kostanjevica, 20 Din; Jurko Ivan, Stari trg pri Slovenjgradcu, 30 Din; dr. Höglar, 20 Din; dr. L. Kramberger, Sv. Lenart, 20 Din; dr. de Gleria Stanko, Kranj, 20 Din; Josip Moravec, Maribor, 10 Din; »Vrte Džamonia I drug, Maribor, 20 Din. — Vsem darovalcem najiskrenejša zahvala. — Odbor.

Ali ni vse eno,

že črna predno si kipi blago za plašč, stopi ti trditi FRAN LUKIC in ogleda vrane dame plače? Govorijo ga bo kupila, ker no videla, da ji tako elegantno ne more nihče izvršiti.

* **Dobavitelji obvezilnega materiala** se opozarjajo na razglas o licitaciji za dobavo obvezil Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ki je bil objavljen v številki 92 »Uradnega lista«.

* **Trgatev v Dalmaciji.** Iz krogov vinskih trgovcev nam pišejo: Včeraj ste priobčili med dnevnimi vestmi tudi notico, kjer se navaja cena za mošt od Din 250 do 300, kar pa ne odgovarja resnici. V Dalmaciji imenujejo mošt in mast hrvaško kljuk, ali v nemščini Maische) znašajo grozdje pred prešanjem, torej vse skupaj jagode in tekočino, kar bi bilo po naše brozga. Navedene cene se nanašajo na to brozgo in sicer je povprečna cena Din 250 za črno in Din 300 za belo brozgo. Mošt v našem smislu, torej pridelek iz preše, kakor pride v promet, ima dosti višje cene.

* **Vlom v trgovino.** V noči na 1. t. m. je neznan svedrovec obiskal trgovino konzumnega društva v Mostarju ter ukradel iz blagajne nad 1000 Din gotovine, kar pa mu se ni zadostovalo. Nabral si je zatorec tudi manufakturnega blaga ter vzal nekaj parov čevljev, tako da znaša skupna škoda večitisoč dinarjev.

* **Redka rodbinska tragedija.** V selu Novi Perkovec v Slavoniji je žena tamkajšnjega seljaka Tome Ferića porodila trojček: dva dekca in deklico. Dekca sta prišla mrtva na svet, mati je pri porodu umrla, deklica pa je ostala pri življenju.

* **Zloraba pri subotški direkciji državnih železnice.** Preiskava zaradi zlorab pri subotški direkciji državnih železnice, o katerih smo svojedobno poročali, bo v kratkem končana. Ker se ni bati, da bi osumljeni pobegnili, jih je sodišče te dni izpustilo na svobodo.

* **Velika deiravdacija v Rumi.** V Rumski podružnici zagrebške tvrdke Dekos d. d. je bila te dni izvršena revizija, ki je ugotovila, da je več stotisoč dinarjev v knjigah napačno zabeleženih. Direktor podružnice Pavle Handler je priznal, da je tudi večje doslej še ne ugotovljene svote porabil za svoje potrebe. Centrala Dekos je zaželelo prijaviti policiji, ki je Handlerja aretirala. Handler je mlad človek iz ugledne rodbine, ki se je šele pred par meseci oženil. Poverjena svota znaša, kolikor doslej znano, 650.000 dinarjev. Handler je baje znatne svote zadržal na borzi.

* **Zagoneten umor.** V Mežici pri Prevaljah so našli te dni četrko posesnika Jakopiča mrtvo v tamkajšnjem ribniku. V nstiji je imela zmečkan robec, iz česar se sklepa,

da je bilo dekle umorjeno. Ta sum se zdi tembolj upravičen, ker je bilo okno deklečne sobe odprto, po tleh raztresene vžgalice ter najdena v sobi palica, katere lastnik ni znan.

* **Odmev afere Reichherzer.** Iz Osjeka prihaja poročilo, da je bil prošlo sredo izpuščen iz preiskovalnega zapora trgovec Reszell, ki je bil osumljen, da je umoril blaginjaka osješkega državnega kolodvora. Reichherzerja. Kakor se čuje, bo v kratkem izpuščen iz preiskovalnega zapora tudi Kirchheimer, Kancelar, ki je obtožen, da si je prisvojil državni denar, pa bo izročen sodnemu stolu v Zagrebu.

* **Eksplozivni vagon bencina.** V Mostarju je v sredo opoldne na železniški postaji ob silni detonaciji eksplodirala cisterna bencina. Železničar Lazar Lozo se je cisterni približal z gorečo karbidno svetilko. Ker cisterna ni bila hermetično zatvorena, se je zapalila in eksplodirala. Laza je bil smrtonosno ranjen prepeljan v bolnico. Materijalna škoda znaša nad 100.000 Din. Prebivalci so vsled silne detonacije preplašeni hiteli na ulice.

* **Zopet železniška nesreča.** Na železniški progi Zagreb-Cilince se je prošlo sredo pripetila nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Na križišču proge in Borontajške ceste je prišla pod lokomotivo neka žena, katere identiteta se še ni mogla ugotoviti. Nesrečni ženi je bila zdrobljena lobanja, odtrgana desna noga in leva roka.

* **Poskusen samomor delavca.** V tvornici umetnega ledu v Kotoru je strojnič Mato Pilastro izpil črno količino strupa, ki ga uporabljal pri fabricaciji ledu. Prepeljal so ga v bolnico, vendar ni npanja, da bi ostal pri življenju. Vzrok obupnega čina ni znan.

Iz Ljubljane

u— **Matineja v kinu Matica.** Včeraj dop. je priredil češkoslovaški konzulat v dvorani kina Matica slavnostno matinejo s predvajanjem filma »Českoslov. armada. Prostorna krasna Matineja dvorana je bila polna odličnega ljubljanskega občinstva, zastopnikov državnih oblasti, študentstva itd.

Avla kina je bila okrasna z jugoslovaškimi in češkoslovaškimi zastavami, v sredi med njimi pa je visela slika prezidenta bratske čsl. republike Masaryka. — Pred pričetkom predstave je češkoslovaški konzul g. dr. Resl v iskrenih besedah pozdravil navzoče, povdarjajoč ozke stike med obema zaveznicima armadama. Nato se je pričela filmska predstava. Film, ki je tehnično na višini, je v krasnih slikah prikazoval ustroj češkoslovaške armade. Razdeljen je na pet aktov; prvi, splošni del kaže čndovito lepe pokrajinske slike iz ČSR panoramo zlate Prage, poglavarja češke države Masaryka, beograjskega poslanika Jana Šobo ter razne druge vojaške in politične češkoslovaške osebnosti. V ostalih aktih zasledujemo napredek češkoslovaške moderne z najnovjšo tehniko opremljene armade, pehote, konjenice, topništva ter obširno množico napredne razvoja vojnega letalstva in ogromnih tankov, s katerimi je češka armada tako bogato opremljena. Uspešna serija slik zaključuje alegorična pred ožba pobratimstva jugoslovaške in češkoslovaške zastave. Predvajanje filma, ki je tekel uro in pol, je občinstvo sledilo z napetim zanimanjem in velikim zadovoljstvom ter je večkrat priredilo ovacije bratski armadi in prezidentu Masaryku. Tako je lepa prireditelj znova utrdila pri srčne odnose, ki družijo bratski češkoslovaški narod z našo državo. Zeleti bi bilo, da kina Matica vzame krasni in interesantni film na svoj repertoar ter ga vsaj v največješih delih priključi svojemu rednemu programu.

VITEZ Z ŽELEZNO ROKO (Götz v. Berlichingen)

Monumentalno filmsko delo, ki se more vzporediti

»Nibelungom«.

Igra samo filmska elita: Eugen Klöpfer, Grete Reinwald, Paul Hartmann, Teodor Loos, Olaf Fjord, Friedrich Kühne, Erna Morena, Eduard v. Winterstein, Fritz Kampers, Maria Forescan itd.

Pride jutri v

Elitni Kino Matica.

u— **Konferenca železniških sanitetnih referentov** v Ljubljani. Železniški sanitetni referenti iz vse države, ki so se sestali v Ljubljani k skupni konferenci, so si včeraj pod vodstvom sanitetnega šefa v prometnem ministru g. dr. Jože Dobrodolca ogledali ljubljansko centralno ambulanco za železniško osobije, ki je napravila na vse sčeljen utis. G. dr. Dobrodolac je izrazil, kakor se nam poroča, svoje izredno zadovoljstvo nad to vzorno sanitetno institucijo. Gospodje so si včeraj ogledali tudi ureditve železniške ambulance v državnem zdravilišču na Golniku, kjer so se sistotako divili rečn in smagi v zavodu.

u— **Oblastna organizacija SDS** v Ljubljani poziva vse člane ljubljanskih političnih društev SDS, da se polnoštevilno udeležijo pogreba našega odličnega umrlega člana šentpeterskega političnega društva, g. Fr. Poljšaka, ki bo v soboto, 9. t. m. ob 3. pop. iz hiše žalosni Sv. Petra cesta 40.

u— **Zadruga pekov** v Ljubljani naznanja vsem članom tužno vest, da je zaslužni dolgoletni tajnik, gospod Franc Poljšak preminul. Pogreb se bo vršil v soboto dne 9. oktobra ob 3. popoldne. Sv. Petra cesta št. 40. Načelstvo zadruge poziva vse člane, da se za to možnosti udeležijo.

u— **Iz gledališke pisarne.** Premiera Jules Romanlove komedije »Dr. Knoch« se je pričela z dvajsetminutno zamudo, ker gosp. Lipah, ki sodeluje že v prvem aktu, zaradi bolezni ni mogel pravočasno priti v gledališče. Zdravniško sprčevalo potrjuje, da je g. Lipah že dalj časa bolan ter da je dobil v kritičnem času hude napade s krči. Zakasnitev po zdravniškovi izjavi ni njegova krivda.

Velik razkošen francoski film

Ona hoče njega

V glavni vlog Andreé Rounne. Krasne pomorske slike. Velika razkošnost iz najvšjih krogov. — Zabavna in pikantna vsebina. Predstave ob 4, pol 6., pol 8. in 9.

KINO IDEAL.

Gospodje! opomnite svoje soproge

na najcenejšo družinsko oblačilnico M. BAN Resnueva crsta št. 7. kjer bodo

najceneje kupile

iz krasne zaloge razno manufakturno blago za jesen in zimo. Krasno double blago za sukuje, blago za damške pašče.

Cene brezkonkurenčne!

u— **Mestni magistrat ljubljanski** opozarja prebivalstvo v okolici vojaškega strelišča ob Dolenjski cesti, da pusti v miru ev. najdene 37 mm granate, katere so bile izstreljene ob priliki vojaške strelške vaje mitralješke čete 40. pešpolka dne 25. sept. 1926, a niso eksplodirale ter vsak slučaj najdene granate prijavijo bližnjemu stražniku odnosno poveljstvu 40. pešpolka.

u— **Občni zbor Glasbene Čitalnice** v Ljubljani se bo vršil dne 21. oktobra ob 8. zvečer v dvorani Glasbene Matice z običajnim dnevnim redom. — Odbor. — Občni zbor orkestralnega društva Glasbene Matice v Ljubljani pa bo dne 25. oktobra ob 8. zvečer istotam.

u— **Podružnica Kola Jugoslovaških sester** Moste in Sv. Peter priredi čvredilni dan v prid bednim poplavljencom v nedeljo 10. t. m. Občinstvo se naproša, naj ne odklanja cvetk in znakov ter prisloži na pomoč najbednejšim.

u— **Dr. Avramović** se je vrnil iz zopet redno ordinira od 9. do 11. dopoldne in od 2. do 4. popoldne, Aleksandrova cesta 7. vhod Beethovnova ulica 9-1.

u— **Plesna šola društva »Atena«** otvori v prihodnjih dneh svoje priključne tečaje v mali dvorani Narodnega doma pod strokovnim vodstvom prvostarskih učiteljev in sicer v sledečih oddelkih: 1. Otroški tečaj za deklice in dečke od 4. do 10. leta. — 2. Dekliški tečaj (same deklice) od 10. leta dalje. — 3. Tečaj za same dečke od 10. leta dalje. — 4. Tečaj za učiteljice, uradnice in vse one gospodične, ki se žele nemoteno same med seboj priučiti plesa. — 5. Tečaj za moderne plesne z gospodi in 6. tečaj za zaključene družbe. Vstop v mladinske tečaje naše plesne šole je dovoljen učencem vseh razredov po šolskih ravnateljih, vsaj se vršijo pod vodstvom pedagoga in strojim nadzorstvom odbora. Tečaji so razdeljeni po starosti in znanju posameznih. Vpisovanje v vse tečaje se vrši v soboto dne 8. t. m. od 6. do pol 8. ure zvečer v Narodnem domu, mala dvorana. I. nadstropje.

u— **Kola jugoslovaških sester** Štepanja vas priredi dne 10. oktobra pešizlet v Vevče. Zbirališče od 13. do 13.30 pred vilo Bergman, Poljanska cesta. Vabljeni vsi. Sestre sosedje iz Most in Ljubljane, priključite se nam! Ob slabem vremenu — na. — Odbor.

u— **Drobne policijske vesti.** Od srede na četrtak so bile vložene na policijo sledeče ovadbe: 1. tatvina denarja, 1. poškodba taje lastnine, 1. igranje v gostilni, 1. neprevdita vožnja, 1. slučaj razbita šip. 1. prestopok koljenja nožnega mira. 2. prestopak pasjega kontumaca. 3. prestopki prekrščenja policijske ure in 13. prestopkov cestnega policijskega reda. Arrestacije so bile izvršene 8 in sicer: 1. radi neplačanega vžitka v kavar ni »Zverdi«, v zapor pa sta morala Janez Lampe radi beračenja ter Anton V. radi neprevdite vožnje in telesne poškodbe.

u— **Zeparjeva žrtev.** Vojaku, diaku-veterinarju Martinu Lenartu je predrzen žepar potegnil prednoščilnik iz žepa na glavnem kolodvoru ali pa že med vožnjo iz Trsta do Ljubljane usnjato listnico, v kateri je imel čez 4000 Din gotovine.

u— **Izzivač.** Pred stanovanjsko barako ob državni železnici v Šiški, v kateri stanuje vratar pivovarne »Union« Anton Bertok s svojo družino sta prišla predvčeršnjim ponoči dva ponočnjaka in pričela nagajati stanovalcem. Slednjči je eden izmed njih zaglal v šipe kosa lesa, na katerem je bil pritrjen kozji rog, ki je priletel v sobo. Bertok in njegov sin sta našli ponočnjaka zasledovala, vendar sta se ta dva že preje umaknila z begom čez polje.

u— **Z vozom je razbil šipe.** Ko je vozil hlapec Jakob Blažun iz Vodmata v torek popoldne s tovornim vozom po Dolenjski cesti, mu je pred Plankarjevo hišo privzli nasproti tramvaj. Hotel se mu umakniti, je z vozom zavil, pri tem pa zadel v Plankarjevo hišo in okna ter strl več šip.

u— **Nesreča.** Posetnica Marija Krmelj iz Kamne gorice nad Podutikom je pripeljala v sredo jutraj na ročnem voziku v Ljubljano mleko. Na Aljaževi cesti je med raznašanjem mleka po hišah zapeljala vozček kraj ceste. Ko pa je nekaj minut nato stopila iz vože neke hiše, je nenadoma privzli naravnost proti njej na kolesu elektromonter Anton K. V diru se ji ni mogel umakniti ter jo podri na tla. Krmeljeva je priletela naprvo v zid niše ter se močno poškodovala na glavi, na desni roki in na desnem kolenu. Prvo pomoč so poškodovanki nudili na bližnji policijski stražnici, pozneje pa so jo morali prepeljati domov.

u— **Konj se je splašil.** Ko je pripeljala posetnica Marija Šurk, stanujoča na Lžanski cesti št. 38, v torek jutraj v Ljubljano mleko, se ji je na Emonski cesti pred vilo dr. Breclja splašil konj, ker se mu je odpela prsna veriga. Konj se je v diru pogajal po cesti naprej. Šurkova, ki ga ni mogla obdržati je padla na tla, vendar se k sreči ni

poškodovala. Konj se je obrnil nato na Colzovo cesto čez šentjakovski most proti Trdi novi ulici, kjer je voz zadel ob rob novega pločnika in se prevrnil. Tisti hip se je od voza odtrgala tudi »vaga« nakar je konj sam dirjal proti Rožni ulici, kjer ga je končno ukrotil delavec Ivan Stare ter ga izročil lastniku.

u— **Ubezel jetnik.** Med potjo od sodišča do policijske direkcije je včeraj dopoldne pobegnil jetniškemu pazniku Alojzju Senčar iz Blance pri Brezicah. Jetnika, ki je znan kot netaren tat, je stražnik sicer nekaj časa zasledoval, vendar je imel Senčar urnejsje krake in je izginil v nekaj trenotkih proti Tivoliju in naprej v gozd.

Iz Maribora

a— **Posestno gibanje.** Zadnji čas so se izvršili v Mariboru sledeče spremembe posestev: Prodali so svoje hiše: Abin in Mariča Čeh hišo na Meljski cesti št. 9. M. Gornik iz Dobrenja za 170.000 Din; Josip in Kristina Kirbiš hišo št. 12 in 3 parcele v Poljski ulici Jernejcu Piderju, mesarju na Koroški cesti, za 60.000 Din; Izabela pl. Horvath vilo na Tržaški cesti št. 53 in 2 njivi Centralni banki d. d. v likvidaciji Zagreb za 400.000 Din; na sodni dražbi je kupil odvetnik dr. Anton Mulej hišo Alfreda Liningerja v Razlagovi ulici št. 11 in 3 parcele za 180.000 Din in istotam vrtnar Ivan Jemec 2 parceli vrta za 100.000 Din; mestna občina je kupila od Julija Wresniga Pod mostom št. 6 parcelo 58/1 njivo pri Magdaleni za 25.000 Din; Josip Cijan, posenetnik v Vrazovi ulici je prodal svojo hišo v Tomanovi ulici št. 5 Antoniju Šturin, soprogi poštnega uradnika, za 120.000 Din.

a— **Žrtev požara** v tovarni Reich. Delavka, 26letna Marija Kranjc, ki je bila odgana pri požaru v tovarni Reich, je že v sredo ponoči ob 23. uri podlegla zadobljenim opeklinam.

a— **Einšpielerjev večer.** Jugoslovaška Matica v Mariboru vabi vse navadne Slovence, ki jim je pri sru usoda koroških Slovencev, na Einšpielerjev večer, ki se bo vršil ob priliki šestdesetletja koroškega prebistva v soboto, dne 9. oktobra ob 20. uri v dvorani »Union«, Cefova ulica. Na sporedu so pevake in glasbene točke in govor pred dr. Sušnika Vstopnina prostovoljna. — Četudi je glede Koroške že marsikdo obupal, vendar ne smemo držati rok križem, kajti Koroška ni samo ribeljka Slovenstva, marveč živi tamkaj še vedno nad 100.000 Slovencev. V sami glasovni coni A pa je bilo kljub pritisku in falzifikaciji nad 15.000 oddanah za Jugoslavijo. Naša dolžnost je, da se jih spominjamo pri vsaki priliki in da jim damo moralno in materialno podporo, da bodo lažje vzdržali v težkem boju do odločilnega dne, ki mora prej ali slej napočiti. Pravilo do Koroške se ne smemo odreči nikdar! Verjumo in delajmo na to, da se krivica, ki nam je bila storjena 10. okt. 1920, popravi. Te dni bodimo v mislih pri naših zasluženi Koroški, ki smo jo morali leta 1920 zapustiti. V soboto vsi na Einšpielerjev večer!

a— **Strokovni tečaj** na Ljudski univerzi. Danes, dne 8. t. m. ob pol 7 se zberejo na drž. realki že pripravljeni udeleženci srbohrvaškega tečaja. Kdor se še ni prijavil, lahko pride k prvi uri in se pred začetkom prijavi. — Nadale se opozarja, da namerna Ljudska univerza otvoriti tudi letos ruske tečaje, če bo dovolj prijavljenecv. Pisne prijave se pošiljajo Ljudski univerzi, Slomskov trg. — Vodstvo Ljudske univerze je sprejelo več prijav za srednješolski tečaj in za tečaj iz slovenščine. Nadaljnje prijave se še sprejemajo. Otvoritev tečaja se bo pravčasno razglasila.

a— **Nadaljni program Ljudske univerze.** Danes, dne 8. t. m. bo predaval znani raziskovalec Siama g. inž. Ferdo Lupša o svoji ekskurziji v do sedaj še docela nepreiskane gorate dele zadnje Indije. Predavatelj se peča z idejo, da priredi v doglednem času posebno ekspedicio v te eksotične pokrajine. Če bo zbral dovolj gmotnih pripomočkov. Predavanje bodo poljsnjehi predavateljevi lastni posnetki. V ponedeljek dne 11. t. m. bo prvo pravniško predavanje. Odvetnik g. dr. Makso Šnuderl bo govoril o pravnih predsočilih. Ker je takih predsočkov med širšimi sloji zelo veliko, bo poljudno predavanje o njih prav gotovo zanimalo. — Predavanje se prične ob 19.45 v čitalnici študijske knjižnice. Občinstvo se prosi, da se navadi točnega prihajanja, ker sedanje zamude niso hube niti predavateljem niti točno prihajajočemu občinstvu.

a— **Epidemija nalezljivih bolezni** v Mariboru. Maribor bi zujno potreboval epidemsko bolnico s posebnim epidemiologom. Že nad dve leti namreč razsaja po mestu škrlatinka, ki je ni mogoče iztrebiti. Ta teden pa se je pripetil še žalostnejši slučaj nalezljive bolezni Učencev. ki je zapustil izolirno barako v bolnici po dolgotrajnem letenju škrlatinke, je zbolel takoj nato še na grizl. Starši so prepričani, da jo je nalezil v baraki, kjer je pač težko skrbeti za pra-

vo izolacijo pri toliki frekvenci. Merodajni faktorji bodo morali poskrbeti, da se končno tudi Maribor reši večne epidemije nalezljivih bolezni.

a— **Ustanovitev javne ljudske knjižnice pri Sv. Duhu na Ostrm vrhu.** V nedeljo, dne 10. oktobra ustanovi Zveza kulturnih društev javno ljudsko knjižnico pri Sv. Duhu na Ostrm vrhu. Vabimo zavedne Mariborčane, ki se zanimajo za obsejne knjižnice, da se udeležijo ustanovitve. Odhod iz Maribora z jutranjim vlakom ob 5.50 do Fale in od tam dve uri lepe gorske poti do Sv. Duha. Zvečer ob 8.50 smo že zopet doma.

a— **Cercle français.** Pouk v vseh francoskih kurzih se je začel 5. oziroma 6. oktobra. Kurzi za odrasle se vrše ob torkih in petkih ob 6. do 7. zvečer v drugem nadstropju moškega učiteljskega; kurzi za otroke pa ob torkih in petkih ob 3. do 4. popoldne v društveni čitalnici na državni gimnaziji. Prijave za vse te kurze se sprejemajo še do konca oktobra v kurzih samih.

a— **Tatinska kronika.** V Einspielerjevi ulici je bil v nekem stanovanju Vincenc L. zasačen ravno v trenutku, ko je hotel ukrasti iz omare manjšo vsoto denarja. Domača gospodinja ga je izročila policiji. V Maribor so prignali orožniki iz Dalja pri Osljaku Nedelka Bresiča, ki je marca meseca ukradel nekemu tamkajšnjemu svečniku za 60.000 Din zlatnine in srebrnine. Del ukradenega blaga je nato zastavil v zastavljalnici v Mariboru in Ljubljani, zastavne listke pa prodal. V Mariboru je zastavil briljanten križec in ovratnico iz platina, vredno nad 10.000 Din, v Ljubljani pa briljanten prstan. Sedaj ga zaslišuje mariborska policija, da dožene, kje ima ostale predmete.

Iz Celja

e— **Cercle français v Celju** ima svoj redni občni zbor dne 14. t. m. ob 18. uri v svojih prostorih v Narodnem domu. Na sporedu je poročilo odbora, volitev novega odbora, razgovor o učnih tečajih in predlog o znižanju članarine.

e— **Vstopnice za invalidsko gledališko predstavo v Celju,** ki jo priredi krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju dne 10. t. m. ob 16. uri v celjskem Narodnem domu, so v predprodaji v trgovini Gorčar in Leskovšek.

e— **Celjska mestna požarna bramba** priredi dne 10. t. m. popoldne v vseh prostorih Gozdarne restavracije trgatve. Čisti dobiček je namenjen skladu za nabavo gasilskega orodja.

e— **Ljudsko vseučilišče v Celju.** Prvo predavanje v tekoči zimski sezoni se bo vršilo v ponedeljek, 10. t. m. ob 20. uri na deški meščanski šoli. Predaval bo g. inž. Ferdo Lupša: »S karavano iz severnega Siana v Shan, deželo ob Mekongu.« Za dijake se bo vršilo isto predavanje v ponedeljek ob 16. uri.

e— **Iz krogov konzumentov** nam pišejo: V Celju je v zadnjem času glede cen v živilih glede na druga mesta precejšnja druginja. Pritožbe so na dnevnem redu, zlasti glede peciva. Včas so napravili pekovski mojstri tabelo, po kateri naj se kalkulirajo cene peciva. Konzumenti opažajo, da se prodaja pecivo za nekaj procentov dražje, kakor to določajo tabele. Po mnenju konzumentov so pa te tabele napačne, ker prodajajo v Zagrebu kg kruha po isti ceni, kolikor stane kg moke. Če to lahko in gotovo ne brez dovoljenja dobičakarji delajo zagrebški pek, ki morajo plačevati visoko nafemino, bi to tem lažje storili tudi celjski. Konzumenti pričakujejo v tem pogledu od pomoči s strani merodajnih oblasti. — (Op. ur. Vsekarer je potrebno, da se pride stvari na kraj in se izkaže, kdo ima prav).

e— **Kino v Celju.** Mestni kino v Celju predvaja od 8. do 10. t. m. otroški film »V kraljestvu fantazije«, od 10. do 11. zlo napeto delo »Pirati zračne pošte«. V nedeljo sta dva programa: Kino Gaberje ima od 7. do 9. ameriški film »Rdeči jezdec«, od 10. do 11. pa zanimivo filmsko delo »Gospodična iz pragozda«.

e— **Iz okrožnega tajništva SDS v Celju.** V nedeljo dopoldne se je vršil v Sv. Štefanu pri Smarju dobro obiskan shod SDS, na katerem je poročal okrožni tajnik g. Drage Žabkar. Popoldne je bil sestanek v Lembergu. Sklenilo se je privedi v mesecu novembru v Lembergu javen shod. — Pred kratkim sta se vršila prav dobro obiskana javna shoda poslanca dr. Pivka v Sošanju in Sv. Petru v Sav. dolini. V Sošanju je bila dvorana pri Cerovski nabito polna. Nekaj nemškutarski uradniki so nagovorili par delavcev, da naj na shodu razgrajajo. Plačevali so jim na predvečer za pijačo. Delavci so pa bili bolj pametni kot oni in so sami povedali, da bodo že pili na račun teh hujšakcev, razgrajajo pa naj sami. — V St. Petru je bil shod na

prostem pred Štobarjevo gostilno, ker je bila soba premajhna. — Okrožno tajništvo SDS v Celju poziva vse krajevne organizacije, da začnejo sedaj, ko je poljsko delo po večini opravljeno, z intenzivnejšim delom. V novembru in decembru naj se vršijo po vseh organizacijah shodi in tisti ustanovni občni zbori, ki so bili določeni za bližnje kraje.

e— **Jugoslovenska Matica v Celju** priredi ob obletnici koroškega plebiscita v soboto, dne 9. t. m. v prostorih »Narodnega doma« veliko spominsko slavnost. Na splošno prirediteljsko in koncertno točko. Po sporedu v mali dvorani ples.

e— **Izkaz mestne klavnice.** Od 27. sept. do 3. okt. so v mestni klavnici zaklali: 4 konje, 23 volov, 20 krav, 11 telic, 61 telet, 34 svinj. Mesa se je izvozilo 307 kg govedine, 1230 kg teletine in 899 kg svinjine. Izvozilo se je 31 telet.

Iz Ptuja

j— **Pretekli teden** se je mudil tu g. Božo Račič, ravnatelj Drž. osred. zavoda za ženske obrti. Pozval ga je veliki župan mariborske oblasti, da organizira čipkarske tečaje med siromašnimi vinarji po Haložah in drugih potrebnih krajih.

j— **Podružnica »Jadranske Straže« v Ptuj** priredi na predvečer obletnice koroškega plebiscita, v soboto dne 9. t. m. ob 8. zvečer v zgornji dvorani Narodnega doma svoj družabni večer. Na dnevnem redu je med drugim predavanje o Jadranu, predava v g. Drago Cibič iz Maribora, in peyske točke mariborskega kvarteta. Istočasno se bo vršilo v imenu Jugoslovenske Matic predavanje g. prof. Kotnika o zgodovini Narodne čitalnice v Celovcu. — Vstop prost. Prosijo se prostovoljni prispevki. Prireditve bo pri pogrebnih mizah.

Iz Trbovelj

t— **Prstane iz medi prodajal za zlato.** V Hrastniku je Anton Virant iz St. Petra pri Novem mestu prodajal ob hiše do hiše »mesingaste« prstane kot zlato po 300, 200, 50 in tudi po 10 Din, samo da je bilo več prometa. Toda nesreča nikdar ne počiva. Viranta so aretirali in ga odpeljali v sodne zapore v Laško. Pri aretaciji je izpovedal, da ga je radi prstanov že večkrat doletela ta smola.

t— **Izpeljava vodovoda v Hrastniku.** Včeraj si je komisija, obstoječa iz zastopnikov občine in inženjerjev, ogledala v Pleškem, Praprotnem, Hrastniku in Studencih teren, ki bi prihajal v poštev za gradbo občinskega vodovoda. V Hrastniku je položaj nad vse ugoden, zlasti pri deški šoli, kjer izvira več dobrih studencev za zdravo pitno vodo. Ni pa temu tako v ostalih krajih. Izjemo tvorijo Studenci, toda edini uporabljeni tamošnji studenec je last TPD. Treba bo veliko dobre volje in sodelovanja vseh interesentov, da se bo vodovod izpeljal v obče zadovoljstvo.

t— **Trboveljsko gasilsko društvo** je priredilo večer popoldne pred zaključkom letne seje vaje z vsemi svojimi pripravami. Potek je pokazal, da je moštvo enakovredno onemu rudniškega gasilskega društva.

t— **Širši sestenek Zveze bivših vojakov,** Udruženja rezervnih oficirjev in invalidov iz svetovne vojne se bo vršil jutri ob 7. zvečer pri Fortreju na Vodah.

t— **Izkaz poklane živine.** V mesecu septembra je bilo zaklanih 63 glav živine I. vrste, 59 II. vrste, 7 III. vrste in 7 goved za klobase. Cene kg so bile od 16 do 20 dinarjev.

t— **Tržni dnevi v Hrastniku** so premeščani na prošnjo interesentov in na podlagi mnenja gerentskih svetnikov od orožniške postaje k Birtiču. Tržni dnevi pri steklarni pa ostanejo še nadalje v veljavi.

t— **Griža se je pojavila na Kleku,** radi česar je odredila občina varnostne odredbe in dala med drugim zapreti gostilno Martina Zagarja za 8 dni.

Dopisi

ZUZEMBERK. Po najnovejših vesteh se pripravlja pri nas velik političen preobrat. Slovaški radikali namreč poročajo, da so pojačili svojo stranko z znanim g. Vrhovcem...

JESENICE. V soboto 9. oktobra predava v salonu pri »Mesarju« g. Bajič o zgodovini komunizma. Začetek ob pol 20. uri. Vabimo, ker ta snov gotovo zanima vsakogar.

ZAGORE OB SAVI. Sokolsko gledališče vprizori v nedeljo 10. t. m. ob 19.30 Zagorjevo dramo v treh dejanjih »Vrtinec«. Drama je vzeta iz vojne dobe in polna ganljivih scen. Udeležite se te predstave polnoštevilno! Zdravo!

SREDIŠČE OB DRAVI. Medžimurski Pjevački Zbor priredi v nedeljo 10. oktobra v Sokolskem domu v Središču pevski koncert pod vodstvom stud. konz. J. Vrhovskega. Izvajale se bodo medžimurske in hrvatske narodne, slovenske in hrvatske umetne pesmi. Po koncertu bo trgatve s plesom. Zveze z vlaki iz Čakovca in Ormoža so zelo ugodne. Prijatelji lepega petja na svidenje!

Vremensko poročilo

Metearološki zav. Ljubljana 7. oktobra 1926. Vis na barometru 708.

Kra	Cas	Temper.	Vel. vetra v m	Udal. obl. 0-10	Vrsta padavine
onazovanja					
Ljubljana (dvorci)	1. 768.5	8.6	94	mirno	megla
	5. 768.6	8.6	93	mirno	megla
	14. 766.3	14.0	83	S 1	0
	19. 765.7	14.7	70	S 2	0
	21. 766.2	13.5	74	mirno	0
Maribor	8. 773.1	8.0	91	NW 2	0
Zagreb	8. 768.2	8.1	97	S 1	0
Bograd	5. 768.2	10.0	83	mirno	0
Sarajevo	5. 769.6	7.0	85	mirno	0
Sakopje	5. 769.2	10.0	43	mirno	0
Dubrovnik	7. 767.0	15.0	63	mirno	0
Solnit	7. 767.6	15.0	33	mirno	0
Pratna	7. 767.8	7.0	—	mirno	0

Solnce vzhaja ob 6:04 zahaja ob 17:31 luna vzhaja ob 06:15 zahaja ob 18:11.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 16.9, najnižja 8.2 C.

Dunajska vremenska napoved za petek. Bolj oblačno, temperatura se bo dvignila, v enem ali dveh dneh padavine.

Tržaška vremenska napoved za petek. Prav lahki vetrovi z vzhoda, nebo večinoma jasno, jutraj nekoliko megla, temperatura od 18 do 21 stopinj, morje mirno.

Sport

Članstvu ASK Primorja!

V zadnjem času se dogaja, da presoja članstvo sportnih klubov izide sportnih tekem z nekakega tragičnega stališča. Zahteva zmago svojih moštev za vsako ceno in postaja pri tem krivično napram nasprotnikom. Na ta način zaide tudi k dejanjem pregorelosti, ki pa niso na mestu tam, kjer se pojmuje sport z višjega stališča. Zato smatra podpisani odbor za svojo dolžnost, da opozori članstvo ASK Primorja na svoje prave cilje.

Prvotni in edini namen ASK Primorje je pridobivati člane iz vrst akademskih in srednješolskega mladine. Te mladine nudi sportna igrišča, zdravstvene naprave in ostalo, kar spada k modernemu sportnemu udejstvovanju. Zdravstvena samovrjoča članov je prvo!

Sele v sporedni vrsti goji prvenstvena tekmovalca. Odborniki podpisane kluba so se že davno uverili, da kaže naše prvenstveno tekmovalce težke hibe in da so senčate strani skoro večje kakor pozitivne koristi. Dognano je, da ustvarja nepotrebnega nesoglasja med klubi in da omogoča pojav sportnih edinic, ki prezirajo pravila in objektivnost, delujejo na zmago za vsako ceno, četudi nezasluženo in s pomočjo pristranih sodnikov. Take izrodke javno obojujamo. Opozorjamo članstvo, da ne sledi takim vzgledom in da se ne da zapeljati k pregorelim dejanjem.

Dokazimo, da odklanjamo nezaslužene zmage, da nam je samo do viteškega dvojboja resničnega znanja. ASK Primorje odklanja točke in prvaške naslove, hočemo pravi sport in zmage tistih, ki so boljši. Sportno prepovedani način igre obojujamo povsod, predvsem pa v lastnih vrstah. — Zdravo! — Odbor ASK Primorje v Ljubljani.

IV. kolo prvenstvenih nogometnih tekem

V nedeljo 10. oktobra se nadaljuje prvenstveno tekmovalje, ki bo v dosedanjih jesenski sezoni najbolj privlačno. Ta dan nastopita oba lokalna rivala, in sicer Ilirija in Primorje. Zanimanje za to tekmo vlada tudi izven Ljubljane in ni dvoma, da se bo zbralo na igrišču obilo publike.

Sanse obeh klubov so precej izenačene, tako da je pričakovati res zanimivo borbo, ki se bo vodila, kakor se pričakuje, v dovoljenih mejah.

Pred to tekmo nastopita v prvenstvenem boju tudi Hermes in Jadran, med katerima se bo bila tudi ostra borba. Oba kluba razpolagata z dobrimi mladimi močmi, kar sta dokazala v dosedanjih tekмах.

Tekme se odigrajo na igrišču ASK Primorje in sicer: ZSK Hermes : SK Jadran ob 14, SK Ilirija : ASK Primorje ob 15.45. Dopoldne odigrajo na istem igrišču rezerve prv. tekme s pričetkom ob 8.45 uri.

Predprodaja vstopnic za prv. tekmo ASK Primorje : SK Ilirija, ki veljajo tudi za predtekmo, se vrši od danes naprej v trafiki Sever, Selenburgova ulica.

Realka ali srednja tehnična šola?

V soboto, dne 9. oktobra se vrši na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta, z začetkom ob 15. srednješolsko lakoatletsko prvenstvo Slovenije za prehodno darilo Sportne zveze. Tekmovalje, ki se vrši letos že tretjič, je bilo vedno nadvse zanimivo, ker se je vsako leto vršila najostrejša borba za zmago. L. 1924. je z minimalno diferenco zmagala II. državna gimnazija nad srednjo tehnično šolo, lani je nad slednjo zmagala ob najhujši konkurenci realka. Letos stopa že v tretjič na bojišče kot favorit srednja tehnična šola. Ali ji bo uspelo že dvakrat skoraj izvojevano prvenstvo letos pridobiti za se? Ali bo realna gimnazija iz Ptuja, ki letos prvič nastopi, o kateri smo pa dobili lepa poročila, prinesla novih iznemenjajev v tem tekmovalstvu za srednješolsko prvenstvo? Mnogi tekmovalci štejejo že danes med najboljšje atlete Slovenije, ki so postali ne samo posamezni prvaki, temveč tudi rekorderji kakor Slamič Herman, Arhar, Režek in drugi. Slamičar pa je zastopal že enkrat našo državno barvo in je naš državni rekorder na 5000 m. Razni juniorji kakor Pavšič Zorja, Jenko, Korčič, Omladič in razni so izvajali že marsikatero lepo zmago na večjih atletskih prireditvah. Že samo njih imena nam jamčijo, da bo borba za zmago v vseh disciplinah najostrejša in bodo ob tej priliki zboljšani ne samo mnogi srednje šolski rekordi, temveč tudi posamezniki.

Ravno vsled te borbe in ker so preje navedeni atleti učenci raznih srednjih šol, ni moglo klub najvestnejšemu tipanju že v naprej provokovati zmagovalca, vsekakor bo iz kroga realke in srednje tehnične šole iz Ljubljane, oziroma realne gimnazije iz Ptuja. Ob tej priliki nastopi nad 40 atletov, učencev 6 srednješolskih zavodov.

Ker je vstopnina z ozirom na propagandnost same prireditve nizka, je pričakovati, da se bo razven velikega števila mladih druckerjev, učencev podobnih zavodov, udeležilo tudi v lepem številu sportno občinstvo.

Službene objave LNP.

(Seja p. o. dne 29. IX. 1926.)

Verificirajo se za SK Svoboda Lj. igr. Novak Karl, Potrata Leopold, Zajec Ivan in Novak Ivan z 7. X. 1926. (Seja p. o. dne 6. X. 1926.) Verificirajo se za SK Slovan igr. Kastelic Franc 14. X. 1926.; za SK Jadran igr. Kos Emil s takojšnjim nastopom, ker se vrača v matični klub; za SK Celje Presinger Mirko, za SD Rapid igr. Kos Fr., Glavič Rupert, Kager Friderik in Sattler Franc, vsi s pravom nastopa dne 14. X. 1926. nadalje se verificirajo za SD Rapid s pravom nastopa dne 6. IV. 1927. igr. Pavlin Adolf in Hobacher Herman.

Verificirajo se prvenstvene nog. tekme odigrane dne: 19. IX. 1926. v Ljubljani: SK Slovan : SK Jadran 2 : 4, SK Svoboda : SK Reka 1 : 3, 26. IX. 1926. v Ljubljani: ASK Primorje : SK Jadran 8 : 1, ASK Primorje : SK Jadran rez. 8 : 0, ASK Slovan : ZSK Hermes 3 : 0, SK Slovan rez. : ZSK Hermes rez. 2 : 3, SK Panonija : SK Svoboda 7 : 2, SK Slavija : SK Reka 1 : 0, v Mariboru ISSK Maribor : SK Svoboda 7 : 1, v Celju Atletik SK : SK Red Star 11 : 0 in SK Celje : SK Soštanj 7 : 3.

Na podlagi sodniških poročil se predajo k. o.: Privšek, Kariš, Slamič Herman (Primorje), Dobrič (Ilirija), Stupica (Slavija)

in Benedetič (Krakovo).

SK Trbovlje se z ozirom na dopis od 19. IX. 1926. poziva, da pošlje prijavnice novoprijavljenih igralcev.

V nedeljo 10. X. 1926. se odigrajo prv. nog. tekme sledeče: na igrišču ASK Primorje ob 8.45 SK Jadran rez. : ZSK Hermes rez., ob 10.30 ASK Primorje rez. : SK Ilirija rez., ob 14. SK Jadran : ZSK Hermes, ob 15.45 ASK Primorje : SK Ilirija; na igrišču SK Ilirija ob 14. SK Krakovo : SK Reka; ob 15.45 SK Slavija : SK Svoboda.

Službojuči odborniki LNP dne 10. X. 1926. na igrišču SK Ilirije popoldne g. Kovčič, na igrišču ASK Primorje dopoldne g. Gregorič, popoldne vrh. red. g. Barl, red. nadz. gg. Dorčič, Bucik, blag. nadz. g. Buljevič. — Prvoimenovani klubi vodijo SK Ilirija, ASK Primorje, SK Jadran in ZSK Hermes se izrecno pozivajo, da postavijo pri popoldanskih tekmah energične in zanesljive reditelje, in sicer prva dva kluba po šest, druga dva po tri reditelje, ki se imajo javiti vrh. red. ob 13.30 na igrišču ASK Primorje. Tajnik II.

Službeno iz LNP. Danes v petek 8. X. 1926. v zadnji sobi Narodne kavarne ob 8. seja k. o. Na sejo se pozivajo Ban, Stupis

Gospodarstvo

Svetovna hmeljska letina 1926.

Pridelek znatno manjši kakor lani.

Običajna cenilna komisija vsakoletnega mednarodnega hmeljskega kongresa se je letos sestala šele 4. t. m. Kongres sam, četrti, se je vršil že avgusta na Dunaju. Cenilna komisija je prišla na podlagi informacij in posameznih produkcijskih dežel do naslednjih rezultatov hmeljskega pridelka v l. 1926. (v centih po 50 kg):

Češkoslovaška: Zatec 135.000; Ouštek (Ausch) 22.000; Dubá (Dauba) 4000; Roudnice (Raudnitz) 9400; Moravska in Slovaška 1100. Skupno 171.500.

Nemčija: Hallertau 23.000; Spalt 14.000; Hiesbrunn 12.000; Künding, Aischgrund, Rheinfalz 2300; Württemberg 8000; Baden 3000; Prusija in ostale pokrajine 1000. Skupno 63.500.

Jugoslavija: Savinska dolina z Marenbergom 15.000; Bačka 40.000. Skupno 55.000.

Francija: Alzacija 39.000; Burgundija 9000; Meurthe et Moselle 8500; Severna Francija 11.000. Skupno 62.500.

Belgija: Poperinghe 24.000; Alst 8000. Skupno 32.000.

Poljska: 30.000.

Avstrija, Madžarska in Rumunija skupno 2500.

Evropski kontinent skupno 417.000; potem slede: Anglija 260.000, Amerika 230.000, Avstralija in Nova Zelandija 20.000. Svetovni pridelek znaša po tej cenitvi torej 927.000 centov po 50 kg.

Statistika, ki so jo nedavno sestavili nürnberški trgovski krogi, cení svetovni pridelek za 7000 centov po 50 kg višje kakor cenilna komisija mednarodnega hmeljskega kongresa. Nürnberžani so pristeli tudi ruski pridelek, ki so ga ocenili na 13.000 centov po 50 kg. Ako torej uvažujemo tudi Rusijo, bo ves svetovni pridelek dosegel okroglo 935.000 centov po 50 kg. Ker je lanska produkcija znašala 1.125.000 centov po 50 kg, je torej letošnji pridelek zaostal za lanskim za 190.000 centov po 50 kg.

Za izdelovanje boljše piva pride v polni meri v poštev samo plemeniti hmelj Češkoslovaške, Nemčije, Jugoslavije, Poljske in nekaterih manjših produkcijskih pokrajin. Francija prideluje v nekaterih produkcijskih pokrajinah hmelj, ki je sposoben samo za izdelovanje slabšega piva. Zaradi tega se mora od francoskega pridelka odsteti — po mišljenju nemške sekcije Češkoslovaške hmeljske zveze v Zatecu — kakšnih 25 odstotkov, to je okrog 15.000 centov po 50 kg kot neplemeniti hmelj. Tako bi torej znašal pridelek plemenitega hmelja Srednje Evrope 370.000 centov po 50 kg proti končnemu rezultatu lanskega leta v količini 417.000 centov po 50 kg, kar pomeni, da je produkcija plemenitega hmelja padla okroglo za 50.000 centov po 50 kg. Kakor je iz teh števil razvidno, bo letos primanjkovalo plemenitega hmelja. Celokupna pivovarstva potreba plemenitega in slabšega hmelja je znašala lani okrog 1.100.000 centov po 50 kg. Približno toliko bo potreba tudi letos. Ako tudi upoštevamo rezerve iz lanskega leta, ki pa gotovo niso velike, bo letos precejšnje primanjkljaj. Vsekakor pa drži, da bo produkcija komaj pokrila potrebo pivovarstva.

Hmelska poročila

ZATEC (ČSR), 7. oktobra. Mirno. Za srednjevrstni hmelj malo zanimanja. Cene 3700 do 4250 Kč za 50 kg.

Nürnberg (Nemčija), 6. oktobra. Mirno. Cene nespremenjene.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (7. t. m.). Pšenica: baška, 3 vagoni 261.50; baška, 75, 15 vagona 262. Oves: bosanski, pariteta Indija, 7 vagonov 137.50. Turšica: baška, mare-april, Tisa, 10 vagonov 148. Moka: »G«, 1 vagon 340; baška »G«, oktober, 3 vagoni 425; baška, »A«, 1 vagon 335. O trobi: baški, debeli, 1 vagon 120. Tendence nespremenjene.

Dunajska borza za kmetijske produkte (6. t. m.). Tržna poročila iz Amerike govore o slabem razpoloženju za nakupovanje. Vzrok temu so ugodnejša vremenska poročila iz Kanade. Na dunajskem tržišču je mirno razpoloženje. Notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 38—39, poljska 42.50—43.50; rž: 27.25—28.75; ječmen: 1.35—40; turšica: 26—27; oves: domači 24—24.75; moka »G« (v trgovini na debelo): domača 71—74, madžarska 68—73.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani. Danes se poje po dolgem premoru na novo našudirana in inscenirana Verdijeva opera »Otello«. S to predstavo, ki se daje izven abonmaj, se odvarja nova operna sezona. Glavne partije pojejo ga. Zaludova in Potučekova ter gg. Knitl, Holodkor, Rumpel, Banovec, Mohorič in Mitrovič. Režijo vodi g. Z. Knitl, dirigira g. A. Neffat. Nove dekoracije je naslikal J. Skušny. — V nedeljo gostuje in »Prodani nevesti«, ki je na novo inscenirana po načrtih prof. Kisela, naš meščan gospod Mirko Jelačin v partiji Janka.

ca (SK Slavija), Slapničar (SK Jadran), Privšek, Slamič, Kariš (ASK Primorje), Dobrič (SK Ilirija) in Benedetič (SK Krakovo). — Tajnik II.

Službeno iz LNP. Danes, v petek, ob 21. seja u. o. v Narodni kavarini. — Tajnik. Primorje : Atena. V nedeljo 10. t. m. se vrši hazenska prvenstvena tekma med Primorjem in Ateno. Predvideti je zmaga Primorja, ki je že v zadnjih dveh tekmah z Ateno dokazalo svojo nadmoč. Seveda niso presenečenja, ki so v sportu tako često pojavljajo, tudi tu izključno. Vsi nastopi Primorja, zlasti še v prvenstvenih tekmah, vzbujajo med našo najširšo sportno publiko iz skoraj nerazumljivih razlogov ogromno zanimanje. Tudi za nedeljsko tekmo vlada velika pozornost, saj se bo bil zanimiv boj za prestop Primorja na drugo mesto, Atena pa se bo branila padca iz sedanje dobre pozicije na tretje mesto. Tekma prične ob 11. uri, ob 10. uri se vrši predtekma rezerv.

TKD Atena (Lahkoletski odsek). V soboto se vrši miting, katerega se imajo udeležiti sledeči igralci: Šaplja I in II, Šušter I in II, Černe Olga, Pečar Nada, Brešer Micika, Godler Albina in Kristina. Navedene atletinje naj bodo ob 14.30 na igrišču Ilirije.

— <

René La Bruyère:

Hektorjev meč

Roman.

II.

Ostala pot nama je minila brez posebnih dogodkov. Oče me je pričakal na dvorišču gostilne pri »Kronanem kraljeviču« in me je stisnil na svoje srce z dostojanstvom, ki se mi je zdelo pri njem nekam novo in nenavadno.

»Kako si zrasla, hčerka, in kako zala si postala!« je dejal, vračaje moje poljube. »Teško sem že čakal, da te dobim domov in se naselim s teboj na imenje La Romade, ki sem ga kupil, kakor pristojni načinu bodočemu položaju. Gospa kanonica bo tako dobra in pojde z nama, da ti bo še nadalje delila svoje dragocene nauke. La Romade je baronija, dete moje; ne pozabi tega.«

Baronija ali ne — razen golobnjaka, ki je stal baš nasproti razdejanju izpadnih vrata, in razen grbov, ki jih je sestavil gospod Du Chail ter jih razpotaknil povsod, koder je bilo količkaj prilike — razen tega dvojega ni bila La Romade, med nami bodi povedano, v ničemer podobna baroniji, nikar že da bi bila privlačna za devojko in ohi let.

Peljali smo se tja v predpotopni kočiji, zapreženi s četvorico volov, v ker so bile ceste v kar najslabšem stanju. Gospodu Du Chailu se je tolikanj mudilo zaigrati vlogo vlastelina v pravkar kupljeni graščini... Bog mi oprostí greh, a zdi se mi, da je bil najlepši dan njegovega življenja tisti, ko ga je župnik sprejel pred cerkvenim vhodom ter mu ponudil blagoslovljene vode in ga nato odvedel v

gospodsko klop, imenujoč ga »barona«, čeprav ni imel pravice do takega naslova, zakaj barone je delal tiste čase edini kralj in ne denar kakor dandanašnji.

In to so bile vse časti, vse predprave in vse prijetnosti novega položaja. Naše življenje se ni bogve kaj razlikovalo od življenja, ki ga žive v oddaljenih pokrajinah še danes ta dan, le da smo bili še bolj osamljeni in smo imeli še slabše zveze z ostalim svetom.

Ljubila sem preproste ljudi; med kmeti bližnje okolice sem imela kmalu vse polno prijateljev. Zanimala sem se za njihove črede, za igre pastirčkov in pastiric, za vinsko trgatve in za vse ostalo, kar so počeli ubogi ljudje; bila sem celo v prepovedanih stikih s Pierrom Škrbozobcem, ki je bil po zgledu vseh svojih prednikov lovski tat in mi je drago prodajal divjačino, ubito v naših loviščih. In tako bi se bila še nekam sprijaznila s svojo usodo, da ni bilo neznosne prisiljenosti, ki je vladala v našem domačem življenju.

Moj oče, zaverovan v svoje sanje o aristokratstvu, je tehta! sleherni besedico in sleherni najmanjše dejanje, da ne bi znil ali storil ničesar, kar bi utegnilo izdati njegovo meščansko kri. Po kanoničnih naukah nas je trafil z etiketo, ki ni bila samo neprijetna, ampak tudi odveč, ker itak nismo občevali z nikomer, razen z župnikom ob nedeljah zvečer.

Koliko pridig sem preslišala zato, ker sem med očetovim popoldanskim spanjem ostavljala priskutno Sainte-Émérance in njena gospodska kratkočasje ter sem se klatila brez pudra in brez krinolin po okoličih, bodi peš, bodi na kobilah, ki so jo bili priučili za mojo rabo!

»Ponižuješ se s takimi izprehodi, hčerka,« me je ošteval nekaterikrat; »miče me, da bi enkrat za vselej napravil red.«

»Ali, očka, saj vidite, kako me mori dolgočasje sredi tega obzora, ki je venomer isto: na jugu vas z zvonikom, na iztoku pri-

stava, na zapadu obdelani griči, na severu gozd... Žene me, da bi videla, kaj skriva to gričevje, in da bi prodrla v tajnost teh tesov...«

»Mar bi se izkušala bogatiti s koristnim znanjem! Da imam jaz tvojo vnanost in tvojo doto, otrok, bi porabil, tega sem ti porok, vsako priliko, da se vrine med okoliško plemstvo. A ti si divjakinja in ne razumeš, kaj je tvoja korist.«

In vendar so ponudili, s ti nedostojni izprehodi priliko, po kateri je anj hrepenel. Samo onj so mi dali snubca z visokimi naslovom samo njim gre hvala za moje svidenje z... uganite, s kom?

Zima je prihajala in puščoba v našem bivališču je bila vsak dan hujša. Še oče je jel opuščati svojo napetost in se poniževati s tem, da je ogovarjal zakupnike ter izpregledoval moje izlete. Ni mi treba omeniti, da so postajali v takih okolišnih še veliko daljši in še veliko bolj pogosti!

Najbolj me je mikal gozd. Tako rada sem jahala pod mokrimi vejami ter poslušala prasketanje dračja, pokritega z ivjem; tako drag mi je bil nemirni trepet vseh stvari, ki se oglašajo v temnem osrčju goščave...

Čeprav se nisem predalec spuščala v kraljestvo volkov in merjascev, sem vendar rada poslušala Pierro Škrbozobca, ko mi je pripovedoval o svojih srečanjih z divjimi prebivalci teh neraziskanih lesov. Nesrečni lovski tat je tisto leto malo zaslužil, beda in bolezen sta se vrstili na njegovem domu; vzlic temu pa je čudni človek trdovratno zavračal miloščino in se je rajši nastavljal vesalom, kakor da bi bil sprejel denar, ki se mu ni zdel zaslužen. Ker so mu bili povsod za petami, se ni več upal prihajati na Romado; da sem ga podpirala, sem morala skrivaj in daleč od doma prevzemati divjačino, ki jo je nezakonito lovil v tistih mrzlih jesenskih nočeh.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

Rajko Turk, carinski posrednik
Ljubljana, Masarykova 9 nasproti glavni carinarnice

Vse informacije brezplačno

Moč osebnega vplivanja

Dopisna šola (pod vodstvom v inozemstvu diplomiranega strokovnjaka) za pouk v hipnotizmu, sugestivni tehniki, osebnem magnetizmu t.i.d. Prvo pismo na ogled. Uspeh znančen — sicer povračilo honorarja. »Veda in znanost« Celje. Razlagova ulica 10499

Občina trga Ljutomer ima naprodaj

1 Stroj 75 H. P. na sesalni plin, kompletan z generatorjem in z Dynamo 50 KW, 220 Volt istosmernege toka z stikalno ploščo in z jermenom iz velblodove dlake.

1 Dieslov stroj 65 H. P. s celo pripadajočo opremo z Dynamo 50 KW 220 Volt istosmernege toka s stikalno ploščo in z jermenom iz velblodove dlake.

1 Kompletna baterija za 220 Volt z 128 elementi s kompletno opremo.

Oba stroja sta od trdnosti **Benz** in dobro ohranjena.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Štefanija Poljšak sporoča v svojem imenu svojih otrok **Vere** in **Majde** ter preostalih sorodnikov prežujočo vest, da je njen srčnoljubljeni soprog, preskrbni oče, brat, svak in stric, gospod

Franjo Poljšak

likvidator Mestne zastavilnice

v četrtek, dne 7. oktobra t. l. po dolgi in mukepolni bolezni preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto dne 9. oktobra ob treh popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta 40, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1926.

Sokolsko društvo v Zagorju ob Savi javlja, da je njegov souslanovitelj

brat Franjo Poljšak

preminul v četrtek dne 7. oktobra 1926 v Ljubljani, Sv. Petra cesta 40.

Pogreb zaslužnega brata bo v soboto dne 9. oktobra 1926 ob 3. uri popoldne.

V Zagorju, dne 9. oktobra 1926.

Odbor

MED

jamčeno čist, po povzetju 5 kg cena 16 Din.

Braća Živanovič. Zemun.

Proda se

340 m visoka in 280 m široka lesena stena v vrtni pripravi za pregrado hodnikov dalj. I okno za verando al hodnik visoko 2-10x17 m metrov širine z 6 po seboj od irajocimi se okni.

Istotam se prodajajo stojiče ogledalo pripravno za krojače in fotografije.

Poziv se v Beethovovi ulici 6 pritiče desno.

SIR IMPERIAL

izvršen po najboljšem vicarskem receptu dva aboja 40 komadov za 120 Din po poštnem povzetju izranko. Ičem dobro vpetje zastopke. **Franjo Maltar Ilaca, Srem.**

la Trapiškovski sir domači kg Din 20—

la Tilister sir kg Din 25—

la Grojter sir kg Din 25

Pošilja po povzetju mlekarna

Karlo Laznicky,

Dejanova Sla

Si kupite samo

„KONTINENTAL“

ker je najboljši in najcenejši pisalni stroj.

Samoprodaja

Ivan Legat,

trubar Detrnisk 3

Telefon 4-4

Pozor! Pozor!

Centabilno industrijsko podjetje v Sloveniji išče večje število

krajevnih zastopnikov

Če snim interesentom nudim postransk mesečni zaslužek Din 300

Cenjena ponudba je poslata z znakom za odgovor na Oglas oddel

Jutra pod značko

Din 3000 1038

J. S. SUCHY

Ljubljanski

tipi

Satirčno psihološki obrabi

Kart Din 24—

Naroka se pri

tiskovni radrog

v Ljubljani,

Prešernova ulica

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavica
Din 50.000.000—
Rezervni zaklad okoli
Din 10.000.000—

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

PODRUZNICE:

Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, agencija Logatec

Brzajavni naslov:

Banka Ljubljana

Telefon števil 261, 413, 502, 503 in 504.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Urejuje Franc Puc, Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodne tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.